

Висока здравствено-санитарна школа
струковних студија „Висан“
Тошин бунар 7а, Београд
Број: 09-02-02/23-01
Датум: 20.02.2023. године

ВИСОКА ЗДРАВСТВЕНО-САНИТАРНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА “ВИСАН”

БЕОГРАД

ИЗВЕШТАЈ О КВАЛИТЕТУ И САМОВРЕДНОВАЊУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР

-специјалистичке струковне студије-

ЗА ПЕРИОД 2019-2022. ГОДИНЕ

Београд, 2023. година

САДРЖАЈ

[КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ](#)

[УВОДНЕ НАПОМЕНЕ](#)

[ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР](#)

Опис и оцена испуњености стандарда и мере за побољшање квалитета

- [Стандард 4:](#) Квалитет студијског програма
- [Стандард 5:](#) Квалитет наставног процеса
- [Стандард 7:](#) Квалитет наставника и сарадника
- [Стандард 8:](#) Квалитет студената
- [Стандард 9:](#) Квалитет уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса
- [Стандард 10:](#) Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- [Стандард 11:](#) Квалитет простора и опреме
- [Стандард 13:](#) Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- [Стандард 14:](#) Систематско праћење и периодична провера квалитета

[Општа оцена испуњености стандарда са предлогом будућих мера](#)

[ТАБЕЛЕ](#)

[ПРИЛОЗИ](#)

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ

А) КАТЕГОРИЈЕ ПРОЦЕНЕ

S – Strenght:	Предности
W – Weakness:	Слабости
O – Opportunities:	Могућности
T – Threats:	Опасности - Препреке

В) КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЕНЕ (ПО КАТЕГОРИЈАМА)

+++	- високо значајно
++	- средње значајно
+	- мало значајно
0	- без значајности

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Поступак самовредновања студијског програма СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР Високе здравствено- санитарне школе струковних студија „Висан“ (у даљем тексту Школа) је спроведен **од фебруара до септембра 2022. године за период од претходне 3 године 2019-2022.**, у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање, на седници одржаној 25.02.2019. године.

У складу са чланом 3. овог Правилника, Школа спроводи поступак самовредновања у току припреме поновне акредитације студијских програма, за период од претходне три године и извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, објављује на свом сајту и предаје Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију.

Извештај о квалитету и самовредновању студијског програма СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР Високе здравствено санитарне школе струковних студија „Висан“ 20.02.2023. године сачинила је Комисија за осигурање и контролу квалитета, која је формирана дана 09.11.2021. године, у саставу:

Проф. др Марко Војводић	наставник, председник комисије
Проф. др Бојана Петровић	наставник, секретар комисије
Проф. др Душан Вешовић	наставник
Др мед.спец. Сава Митић	наставник
Др мед.спец. Светлана Бановић	наставник
Драган Јовановић	ненаставно особље
Филип Лечић	студент

Приликом израде Извештаја, у свему је поштован Правилник о самовредновању установе и студијских програма који је саставни део интерних стандарда и поступака обезбеђења квалитета Школе.

У поступку самовредновања процењена је испуњеност стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма (Стандард 4-5, Стандард 7-11, Стандард 13-14) који су дати у „Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа“, усвојеном од стране Националног савета за образовање Републике Србије, као и у „Упутству за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе“ које је Комисија за акредитацију и проверу квалитета објавила на својој веб страници.

[Врати се на садржај](#)

**ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ
СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР**

ДОСАДАШЊЕ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Студијски програм специјалистичких струковних студија СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР акредитован је први пут 28.08.2008. године Уверењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-454/2/2008-04, у оквиру поља медицинске науке за 36 студената, а затим 14.06.2013. године Уверењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00118/2013-04, у оквиру поља медицинске науке за 36 студената. Наведени студијски програм поново је акредитован 17.05.2019. године Уверењем Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању број 612-00-00229/10/2018-03, у оквиру поља медицинских наука за 30 студената.

СТЕЧЕНИ СТРУЧНИ НАЗИВ: Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер

Студијски програм траје два семестра. Примењен је европски систем преноса бодова (кредита)-ЕСПБ. Након завршетка једногодишњих студија стиче се укупно 60 ЕСПБ бодова. Сваки семестар има теоретску и практичну наставу. Теоретска настава је прилагођена тако да омогућава успешно праћење практичне наставе. Практична настава се одвија у реномираним установама-наставним базама Школе.

- Студијски програм се реализује у наставним базама применом наставних метода које код студената стимулишу креативност и размишљање на високом нивоу, подстичу смислене дискусије и наставу чине занимљивом и животнијом.
- Избор метода зависи од циља, услова у којима се одвија настава, способности студената, вештине и искуства наставника и дидактичких захтева за методолошком разноликошћу како би се одржала заинтересованост и мотивација студената.
- Поред класичних метода наставе предавања, демонстрације и тестова, користе се методе студија случаја, вођена дискусија, једносмерна комуникација, двосмерна комуникација, интеракција студента и активности, пракса под супервизијом, илустровано предавање, пројекти, играње улога, симулација, интерактивне групе, тимске презентације, израда семинарских радова.

Сврха студијског програма

Сврха специјалистичког студијског програма је остваривање образовних, стручних и истраживачких циљева и задатака из области санитарног инжењерства. Врста и режим студија су прилагођени потребама стратешког развоја здравствено-санитарног образовања, која ће у будућности имати значајан удео у превентивној здравственој заштити, као и друштва у целини. Основна сврха специјалистичког студијског програма је школовање стручњака за директно укључивање у различите гране и облике санитарне заштите. Основни правац свих активности у школи усмерен је ка стицању функционалних знања и вештина за укључивање студената у конкретне профиле здравствено-санитарне заштите, као што су: управљање здравствено-санитарним аспектима животне средине, управљање здравственом безбедношћу хране и вода, управљање отпадом, као и управљање здравственом безбедношћу на радном месту, уз примену метода активног учења ради креирања критичког мишљења. Приоритети студијског програма у будућности

су образовање кадрова који ће допринети обезбеђивању одговарајућих услова и начина управљања здравствено-санитарним аспектима радне и животне средине, побољшању квалитета и гарантовању здравствене безбедности хране и вода, старању да се очува животна средина за будуће генерације, поспешивању развоја здравствено-санитарне културе и свеобухватном поспешивању улоге примарне здравствене заштите развоју нашег друштва.

Програм студија из области Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер пружа сва потребна знања и вештине која су неопходна за постизање краткорочних и дугорочних циљева здравствено-санитарне заштите у Србији, будући да су свршени студенти одговарајућим методама наставе и учења квалификовани за креативни и иновативни рад и успешно коришћење њихових знања и вештина у здравствено-санитарној заштити радне и животне средине.

Стручњаци овог профила могу се запошљавати у предузећима која се баве: производњом намирница, производњом и технологијом вода, затим у здравственим институцијама, републичким и општинским санитарним инспекцијама, удружењима произвођача, здравственим саветодавним службама, јавној администрацији, самосталном приватном предузетништву, науци и примарној здравственој заштити.

У креирању наставног плана и програма студија узето је у обзир да се Србија налази у периоду знатних социјалних промена, који наглашавају оријентацију на примарну здравствену заштиту усклађену са стандардима Европске Уније.

Породичне фарме и приватизоване пољопривредне компаније су предузећа која ће захтевати професионално квалификоване особе за управљање и руковођење биолошким процесима и санитарној заштити намирница и вода. Без стручно оспособљених лица није могуће обезбедити управљање здравственом безбедношћу хране и вода према принципима одрживог развоја. Да би се управљало здравственом безбедношћу на раду на успешан начин запослени и њихови послодавци морају бити едуковани на одговарајући начин. Ова едукација се мора састојати од одговарајуће комбинације теоријског знања и практичне делатности из свих грана здравствено-санитарне заштите и безбедности. Поред тога специјалистички струковни студијски програм из области Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер обезбеђује основна знања из економије успешног управљања радном и животном средином, као и ресурсима укључених у процесе одрживог развоја. Зато је и сврха студијског специјалистичког струковог програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер да образује специјалисте профила: управљање здравствено-санитарним аспектима радне и животне средине, управљање здравственом безбедношћу хране и воде и управљање отпадом.

Циљеви студијског програма

Основни циљ студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер је преношење и усвајање најновијих научних и стручних знања и вештина из области здравствено-санитарне заштите и образовања.

Остали циљеви су:

- стицање специјализованих знања и вештина за уклањање негативних фактора у радној и животној средини, као и мера за санацију неповољних здравствено- еколошких услова
 - стицање специјализованих знања и вештина потребних за ефикасно управљање здравствено-санитарним аспектима животне средине
 - стицање специјализованих знања и вештина потребних за ефикасно управљање здравствено-санитарном безбедношћу хране и воде

- стицање специјализованих знања и вештина потребних за ефикасно управљање отпадом
- континуирани свеобухватни развој свих аспеката управљања здравствено-санитарном заштом заснован на модерним принципима и стандардима одрживог развоја;
- усмеравање студија ка стицању знања и вештина потребних за ефикасну здравствено-санитарну заштиту, управљањем и искоришћавањем обновљивих природних ресурса уз заштиту околине и очувања ресурса;
- пружање могућности за стицање врло разноврсних практичних знања из свих грана и области здравствено-санитарне заштите уз максималну могућност управљања здравствено безбедном храном и водом;
- даљи развој концепта образовања студената који нуди комплетног стручњака спремног за све изазове и ризике у радној и животној средини како да управљају здравствено-санитарним изазовима новог времена;
- у основи овај специјалистички студијски програм има за циљ модификацију образовног система у складу са Болоњским процесом, односно постепено омогућавање својим студентима укључивање у европски високошколски образовни простор;
- промовисање европске сарадње у осигурању квалитета, са нагласком на развој компатибилних критеријума и метода студирања. То значи прихватање европских димензија у високом образовању, међуинституционалне сарадње и шеме мобилности, као и интегралних програма студирања и истраживања у области здравствено-санитарне заштите.

Циљеви студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер су конкретни, оствариви с обзиром на расположиве ресурсе, и ближе дефинишу образовну и друге делатности ове високошколске установе, укључујући и њену све укупну стручну делатност у здравствено-санитарној заштити. Све активности установе су у складу са усвојеном мисијом и циљевима. Школа периодично преиспитује своју мисију и циљеве, вреднујући њихову сврсисходност у процесу планирања и расподеле расположивих ресурса.

Компетенције дипломираних студената

Опште и предметно специфичне компетенције студената након завршеног специјалистичког програма разликују се у стеченим знањима и вештинама у односу на основне струковне студије.

Савладавањем овог студијског програма студенти стичу следеће опште компетенције:

- Сакупља и разврстава идеје и податке у стандардном формату, анализира податке према упутству применом одговарајућих принципа и метода класификације;
- Врши процену и вредновање поузданости података уз примену дефинисаних метода или упутстава;
- Примењује принципе и методе прецизно и пажљиво у решавању одређеног стручног питања;
- Овладава методама тимског рада, користи литературне и друге информационе изворе, вреднује себе и друге, користи методе прикупљања података и информација, рангира и одабира податке, показује самосталност и одговорност,

овладава различитим методама комуницирања прилагођених стручној дисциплини и пише извештај о практичним поступцима.

- Стиче применљива знања из области санитарног инжењерства, за коришћење литературе и трансфер знања.

Савладавањем овог студијског програма студенти стичу следеће предметно специфичне компетенције:

- Еколошких аспеката одрживог развоја;
- Основама теорије система и управљања;
- Санитарно-еколошког законодавства и надзора;
- Управљања здравствено-санитарним аспектима животне средине;
- Управљања здравствено-санитарном безбедношћу хране;
- Управљање здравствено-санитарном безбедношћу воде;
- Управљање отпадом;
- Основна знања о еколошким аспектима здравствено-санитарне заштите;
- Примене информатике у здравству.

Стручни назив: **Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер**

4.3 Исходи учења:

Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер стиче продубљено знање и стручне вештине у области здравствено-санитарне заштите, у стању су да их примене за успешно решавање проблема. Поред тога, студенти стичу знања и вештине потребне за тимски рад, оспособљени су за интеграцију информација, као и за расуђивање и закључивање на основу њих. Студенти су оспособљени да ефикасно прате и усвајају новине из области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини. Завршетком ових студија свршени специјалисти су у стању да на јасан начин пренесу знања и закључке стручној и широј јавности. Исход процеса студирања је формирање стручњака који поседују значајно проширена и продубљена знања у односу на знање стечено на основним студијама. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теоријско и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени радник – корисник.

[Врати се на садржај](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4.1

Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ континуирано обезбеђује квалитет студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер водећи рачуна о остварености задатих циљева, структури студијског програма, радном оптерећењу студената као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Студијски програм специјалистичких струковних студија СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР акредитован је први пут 28.08.2008. године Уверењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-454/2/2008-04, у оквиру поља медицинске науке за 36 студената, а затим 14.06.2013. године Уверењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00118/2013-04, у оквиру поља медицинске науке за 36 студената. Наведени студијски програм поново је акредитован 17.05.2019. године Уверењем Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању број 612-00-00229/10/2018-03, у оквиру поља медицинских наука за 30 студената.

Да би обезбедила потребан квалитет студијског програма, Школа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа академско-општеобразовних, стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.
- радно оптерећење студената мерено ЕСПБ;

Циљеви студијског програма *ОСС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* дефинисани су у стандарду 3 документације за акредитацију студијског програма и истакнути су на сајту Школе.

Предмети специјалистичких струковних студија су распоређени кроз групе: академско-општеобразовне и стручно-апликативне, у односима које дефинише Стандард 5 за акредитацију студијских програма I нивоа студија.

Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања при чему се у предиспитним обавезама остварује 30 до 70 бодова, а остатак до 100 бодова на самом испиту. Оцењивање предмета је усклађено са природом предмета, као што се може видети у спецификацији предмета (Табеле 5.2).

У складу са дескрипторима квалификација високог образовања (Qualifications Framework for the ENEA (Bologna Framework) и “Dublin Descriptors”), и „Education and Training 2010 work programme“ објављеном 2001. године од стране Европске комисије

(http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc28_en.htm), kao i sa важећим Законом о високом образовању Републике Србије и стањем науке у области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини, студијски програм специјалистичких струковних студија Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер траје 1 годину и обезбеђује 60 ЕСПБ.

Структура студијског програма ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер подразумева:

- Специјалистичке струковне студије трају 1 годину (2 семестра).
- Једна школска година траје 12 месеци, а подељена је на 2 семестра.
- Настава из једног предмета се изводи у току једног семестра.
- Број предмета у првом семестру је 6, а у другом 4.
- Настава, у току једног семестра, траје 15 недеља.
- Студент је оптерећен активном наставом до 30 часова, током једне радне недеље.
- Годишња акумулација ЕСПБ износи 60 бодова.
- Специјалистичке студије имају укупно 60 ЕСПБ (кредита).
- Обезбеђено је континуирано праћење и анализа успешности студирања, на основу којих се доносе мере за побољшање процеса образовања и успешности студирања.
- Предвиђено је оцењивање квалитета студијског програма, квалитета извођења наставе, квалитета наставника, адекватности просторија, опреме итд.
- Сви предмети, предвиђени наставним планом и програмом, подељени су на обавезне (укупно 5) и изборне. Листа изборних предмета садржи укупно 18 предмета. Са ове листе, студент се опредељује за укупно 4 изборних предмета, које мора изабрати са понуђене листе од 6 изборних предмета овог струковног студијског програма Високе здравствено-санитарне школе струковних студија у Београду.
- Настава се изводи у добро опремљеним и просторно адекватним учионицама, и вежбаоницама у школи, у наставним базама, као и у установама које се баве здравствено-санитарним делатностима, установама за контролу квалитета, институтима за јавно здравље, републичким и општинским санитарним инспекцијама и у научним институцијама.

-Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања при чему се у предиспитним обавезама остварује 30 до 70 бодова, а остатак до 100 бодова на самом испиту, тако да свршени студенти поседују следеће:

- **Знања:** Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе, уз способност вредновања, критичког разумевања и примену у области учења и/или рада.
- **Вештине:** Решава сложене проблеме у уској специјалистичкој области учења и/или рада у нестандартним условима. Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група. Користи специјализовану опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.
- **Способности и ставови:** Предузимљив је у решавању проблема у нестандартним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе, унапређујући постојећу праксу. Испољава позитиван однос према значају

целоживотног учења у личном и професионалном развоју.

Мапирање предмета-покривеност програмских исхода учења у оквиру обавезних предмета на програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер дато је у [Прилогу 4.6.](#)

Програмски исходи учења, тј. прецизни искази о томе шта ће студенти знати и бити у стању радити након завршетка студија, су основа за све садржаје, методе наставе и начине вредновања знања. Сви предмети студијског програма имају процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења ([Прилог 4.5.](#))

Компетенције свршених студената ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер дате су у стандарду 4 за акредитацију студијског програма и истакнуте су на сајту Школе.

Начин провере усвојеног знања зависи од специфичности материје која је обухваћена појединим предметом. У току семестра стечено знање проверава се уобичајено на колоквијумима (стечена знања на појединим предметима се проверавају кроз квалитет и квантитет рада), а усвојено знање појединих предмета на завршном испиту који се полаже усмено, писмено односно практично. Пролазност на испитима обезбеђена је са 51 поеном.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија се изражава збиром ЕСПБ. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном ангажовању студента у обиму од 40 часовне недеље у току једне школске године.

Додељивање ЕСПБ бодова појединачним предметима извршено је у складу са документом објављеним од стране Европске комисије, ECTS Users' Guide (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da7467e6-8450-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>) односно [Водичем за кориснике ECTS-a.](#)

Из традиционалних разлога, школа се, у оквиру предвиђених стандарда о дефинисању ЕСПБ, определила за концепт да студент добија ЕСПБ бодове по принципу „прага знања“, односно, остваривањем минималних захтева да се добије прелазна оцена. Овај концепт је у складу са дескрипторима [Qualifications Framework for the EHEA \(Bologna Framework\)](#) који дефинишу типична очекивања или нивое компетенције за одређени циклус школовања. У овом случају, компетенција је дефинисана у широком смислу као градација способности или вештина. Број ЕСПБ за појединачне предмете је одређиван кроз анализу укупног радног оптерећења студента потребног да се достигне исход учења, укључујући све активности (предавања, вежбе, семинари, сопствено учење, припрема за испит) односно Хеуристички модел. Предвиђено је да студент ради 40 сати недељно, од чега приближно 20 сати одлази на активне облике наставе а 20 на самостални рад студената. За семестар од 15 недеља, то представља 600 сати рада да се добије 30 ЕСПБ, односно, 1 ЕСПБ репрезентује 20 сати укупног радног оптерећења студента. Уз активности везане за стручну праксу и време утрошено на припрему испита у испитним роковима, предвиђен број рада студента током године износи 1095 часова на годишњем нивоу, што за предвиђену акумулацију од 60 ЕСПБ годишње износи 20 часова рада по једном ЕСПБ.

Укупно радно оптерећење студената за појединачне предмете је одређивано као збир активних часова наставе плус време потребно за самостални рад студената процењивано од стране предметних наставника и кроз анкетирање самих студената. За процену времена утрошеног на самостални рад студената, примењен је «модел реализације са задршком», односно процена на основу изјава студената на крају школске године.

Примена овог концепта објашњава зашто су предметима са истим бројем часова активне наставе додељени различити ЕСПБ бодови, или да предмети са већим бројем часова активне наставе имају мањи број ЕСПБ од предмета са мањим бројем часова.

Пример повезивања задатих исхода учења са методама и начинима вредновања (оцењивања) дат је на примеру обавезног предмета: ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА на студијском програму Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер ([Прилог 4.3](#)).

Школа по устаљеној процедури константно преиспитује систем додељивања ЕСПБ појединачним предметима путем анкетирања студената и кроз статистичку анализу успешности студирања.

Оцена постигнутог нивоа знања врши се и кроз анализу просечног трајање студија, стопе одустајања од студија, просечне оцене студирања, пролазности и процента студената који су завршили студијски програм у односу на број уписаних, запослења студената током студирања и након студирања.

У [Табели 4.2](#) приказана је анализа студирања на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер. У прилогу се може видети број и проценат дипломираних студената у односу број уписаних студената у претходне три школске године (2019/20, 2020/21 и 2021/22).

Правилником о полагању завршног рада на основним и специјалистичким студијама наставници и студенти су упознати са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања, за сваки ниво студија. Студентима је доступан формулар за пријаву завршног рада, а такође и инструкције о форми за израду завршног рада.

Предмети су распоређени кроз групе: академско-општеобразовне и стручно апликативне. Односи академско-општеобразовних и стручно апликативних предметима су у односима које дефинише Стандард 5 за акредитацију првог нивоа студија.

Подизање нивоа квалитета студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер је сталан процес кроз праћење и проверу циљева и структуре студијског програма, радног оптерећења студената и кроз стално осавремењавање његовог садржаја. Школа има устаљене поступке анкетирања, а резултати анкетирања како студената, тако и наставника, дипломираних студената, послодаваца итд., је један од индикатора шта треба кориговати у наредном периоду. У наредном периоду од изузетне важности биће и повратне информације од дипломираних студената и послодаваца.

Сви битни подаци, везани за студијски програм Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, су објављени на сајту Школе и доступни студентима Школе, будућим студентима и широј јавности.

4.2 Контрола квалитета студијског програма спроводи се кроз процедуре одређене Законом о високом образовању и Стратегији обезбеђења квалитета и подразумева три основна облика контроле:

- Екстерна формална контрола – формално правна процедура за одобравање програма, односно, акредитација од стране КАПК

- Интерна (унутрашња) контрола – самоевалуација
- Екстерна (спољашња) контрола – евалуација

Школа има устаљене процедуре за утврђивање квалитета студијских програма.

4.3 Курикулум студијског програма усаглашен је са захтевима предвиђеним у опису компетенција дипломираних студената као и са сличним програмима на иностраним високошколским установама, које дефинише Стандард 6 за акредитацију првог нивоа студија.

За реализацију програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер Школа има закључене уговоре о пословно-техничкој сарадњи са следећим наставним базама:

- Градски завод за јавно здравље, Булевар Деспота Стефана 54, Београд
- Клинички центар Србије, Пастерова 2, Београд
- Војно-медицинска академија, Црнотравска 17, Београд
- ЈКП „Градска чистоћа“, Мије Ковачевића 4, Београд
- ЈКП Београдски водовод и канализација, Кнеза Милоша 27, Београд
- Друштво за санитарну и еколошку заштиту „Висан“, Тошин бунар 7а, Земун
- ЈКП „Зеленило „Београд“, Сурчински пут 2. Београд
- Клиничко- болнички центар Земун, Вукова 9, Земун
- Клиничко- болнички центар „Звездара“, Димитрија Туцовића 161, Београд
- Дом здравља Нови Београд, Гоце Делчева 30, Нови Београд
- Дом здравља Вождовац, Устаничка 16, Београд
- Завод за ДДД „Висан“, Јернеја Копитара бб, Земун-Београд
- Биохемијска лабораторија „101 лаб“, Димитрија Туцовића 154, Београд

Компетенције дипломираних студената остварују се путем достизања исхода учења обавезних предмета.

Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма. Поред писаних изјава, обављен је и велики број формалних и неформалних разговора са представницима наставних база Школе које и јесу најчешћи послодавци дипломираних студената. На основу формалних и неформалних контаката са послодавцима дипломаца, послодавци су генерално задовољни стеченим квалификацијама наших дипломираних студената.

Школа прикупља мишљења послодаваца на основу оцене послодаваца/наставних база о квалитету студената током извођења стручне праксе. Дневника стручне праксе је обавезан за сваког студента на пракси ([Прилог 4.7](#)).

4.4 Кроз редовна анкетања Школа обезбеђује учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Мишљење студената о квалитету студијских програма, утврђује се путем анонимног анкетања студената, које се спроводи једном годишње.

Анкетирање спроводи Комисија за осигурање и контролу квалитета, именована од стране Наставно-стручног већа. Садржина анкетног листа, узорак испитаника, поступак

спровођења анкете и начин обраде и презентовања података, предвиђени су у Правилнику о самовредновању установе и студијских програма Школе.

Школа редовним анкетирањем студената, у оквиру спровођења политике квалитета добија информације и анализира мишљења студената о оптерећењу студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). У оквиру анкете, студенти дају мишљење о педагошком раду наставника и сарадника, квалитету наставних предмета и средстава.

4.5 Предметни наставници на студијском програму, подnose предлоге за измене и допуне курикулума и програмских садржаја појединих предмета, у циљу унапређења и осавремењавања студијских програма пре почетка школске године одсецима на разматрање и усвајање. Након усвајања предлога измена и допуна од стране одсека, предлози се прослеђују Наставно-стручном већу на разматрање и усвајање, а касније и Националном телу за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије (уколико су вршене промене курикулума).

4.6 Приликом реализације наставних садржаја предмета, у оквиру студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* избор метода наставе зависи од циља, услова у којима се одвија настава, способности студената, вештине наставника и дидактичких захтева за методолошком разноликошћу како би се одржала заинтересованост и мотивација студената. Поред класичних метода наставе предавања, демонстрације и тестова, користе се методе студија случаја, вођена дискусија, једносмерна комуникација, двосмерна комуникација, интеракција студента и активности, пракса под супервизијом, илустровано предавање, пројекти, играње улога, симулација, интерактивне групе, обука на радном месту, олуја идеја како би подстакле студенте на стваралачки начин размишљања и дедуктивни начин истраживања, као и на примену знања у пракси. Наставници доста пажње поклањају подстицању студената на стваралачки начин размишљања.

4.7 Све неопходне информације везане за студијски програм *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* пласирају се јавности и студентима на два начина: електронски и у штампаној форми. На сајту Школе се могу пронаћи услови и правила студирања са списком свих предмета и одговарајућим бројем поена, као и условима оцењивања.

Школа јасно истиче који је ниво образовања у питању, када се ради о студијском програму *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*. Електронска форма Информатора даје основне информације за будуће студенте и друга заинтересована лица уз јасно упућивање на сајт Школе где се могу пронаћи информације везане за стицање статуса студента, до информација неопходних за сам ток студирања и информације везане за наставак студија на следећем нивоу образовања.

На страници <http://www.vzsvisan.com> могу се пронаћи информације неопходне за завршавање студија: Правилник о упису и студирању студената Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“; Правилник о полагању завршног испита; Правилник о оцењивању и полагању испита.

Школа на сајту чини јавно доступним књигу предмета и књигу наставника где се студентима даје информација о свим елементима везаним за реализацију наставе из сваког предмета појединачно и студијског програма у целини.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената квалитета студијског програма обављена методом SWOT анализе (предности, слабости, могућности, и опасности) са квантификацијом процене елемената, са 4 нивоа оцене (+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности), дата је у следећој табели.

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
- Програм је усклађен са европским и националним стандардима +++ - Циљ студијског програма обухваћен је исходима учења обавезних предмета ++ - Методе наставе оријентисане су на учење исхода учења +++ - Нису уочене велике неравномерности у односу ЕСПБ према оптерећењу студента +++ - Исходи учења и компетенције дипломираних студената у складу су са дескрипторима +++ - Систем праћење квалитета студијског програма је заживео у пракси +++ - Доступност информација о завршном раду и стручној пракси налазе се на сајту Школе +++ - Информације о студијским програмима, исходима учења, дипломским радовима су доступне јавности на сајту или у документацији Школе+++ - Континуирано осавремењавање студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер у складу са структуром студијског програма у развијеним европским земљама.+++	Подаци о свршеним студентима и њиховим компетенцијама нису системски доступни+++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
- Повећање коришћења сопствених потенцијала у подизању квалитета студијског програма +++ - Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искустава у повећању квалитета +++ - Успостављање чвршћих веза са Националном службом за запошљавање у циљу праћења захтева тржишта +++ - Успостављање редовног механизма доласка до повратне информације о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.+++	- Економска ситуација у земљи доводи до одустајања једног броја студената од даљег студирања++ - Боља повезаност конкуренције са јавним и приватним сектором/++

Анализа и процена стандарда

Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ је остварила циљеве и испунила захтеве постављене Стандардом 4, јер:

- Студијски програм *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* на свим нивоима садржи све елементе који су прописани Законом о високом образовању и Стандардима за акредитацију
- Анализом и праћењем циљева и структуре студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*, радног оптерећења студената и кроз стално осавремењавање садржаја током времена створена је потпунија слика о нивоу квалитета
- Резултати анкетирања студената, дипломираних студената, послодаваца су један од индикатора за кориговање
- Доношењем Правилника о самовредновању установе и студијских програма Школе дат је јасан пут за праћење и унапређење квалитета

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- Израда стратегије краткорочног и дугорочног развоја студијског програма *Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*;
- Спровођење истраживања код послодаваца везаног за прикупљање информација о компетенцијама свршених студената; Посебно ће бити интересантна анализа квалитета студијског програма и Националног оквира квалификација
- Мотивисање послодаваца да искажу своје мишљење о постигнутим и потребним компетенцијама;
- Мотивисање наставног кадра да примени нове методе у настави;
- Интензивирање и учешће кадра у пројектима националног и међународног карактера;
- Очекује се даље побољшање квалитета студијског програма кроз праћење и проверу његовог циља, структуре, радног оптерећења студената и кроз стално осавремењавање садржаја.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Повезивање задатих исхода учења са методама и начинима вредновања (оцењивања) на примеру једног обавезног предмета на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.

Прилог 4.4. Исходи предмета

Прилог 4.5. Процена постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.

Прилог 4.6. Мапирање предмета-покривеност програмских исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.

Прилог 4.7. Дневник стручне праксе

[Врати се на садржај](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

5.1 Квалитет наставног процеса оцењује се критеријумима дефинисаним у Правилнику о самовредновању установе и студијских програма Школе, у делу Квалитет наставног процеса, као и у складу са Поступком за обезбеђење квалитета образовног процеса, ПО-01. Школа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и студентима учини доступним план рада (силабус).

На огласној табли и интернет презентацији Школе налази се распоред часова, вежби и испита за сваки предмет. Наставни план и програм је у потпуности сачињен на начин прописан стандардима.

Студенти су пре почетка семестра упознати са Наставним планом и програмом извођења наставе: распоредом предавања који се објављује на веб сајту и огласним таблама Школе, литературом, испитним питањима итд.

Настава на свим предметима реализује се у складу са усвојеним Наставним планом. Студенти су благовремено обавештени о свим изменама у плану наставе путем истицања обавештења на огласним таблама Школе, сајту Школе и е-mail порукама.

Школа је усвојила стандарде и процедуре, које су у области квалитета наставног процеса детаљно обрађене и дефинисане и кроз:

- Правилник о упису и студирању студената Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“
- Правилник о полагању завршног испита
- Правилник о оцењивању и полагању испита.
- Правилник о стручној пракси
- Правилник о избору наставника и сарадника
- Правилник о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности
- Правилник о дисциплинској одговорности студената

Сви ови документи дефинишу параметре и индикаторе квалитета наставног процеса и педагошког рада, као и поступке за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, а све у циљу подизања квалитета наставног процеса.

5.2 Садржаји предавања, тематске јединице, обезбеђују стицање потребних знања и вештина, дефинисаних циљевима и исходима предмета, односно циљевима и исходима студијског програма. Садржај предавања је тако обликован да буде користан за савладавање градива и припрему испита.

Велики број предмета садржи обавезну практичну наставу, која се реализује у релевантним наставним базама. Поред тога, Школа обезбедила већи лабораторијски простор који је намењен искључиво за практичну наставу. Школа располаже са три лабораторије површине 62 м² и 26 радних места и кабинетом за хемију.

Установа подстиче и стимулише наставно особље да кроз предавања стимулишу критичко

размишљање студената. Настavno особље се подстиче да на предавањима користи разноврсне интерактивне облике рада (дискусија, симулација, анализа случајева из праксе, израда задатака, групно решавање проблема и слично). Наставник један део предавања посвећује примерима, илустрацијама, задацима и другим облицима примене теоријског знања у пракси.

Нарочита пажња се посвећује реализацији стручне праксе. Кроз стручну праксу студенти стичу неопходна практична искуства и имају прилику да стечене компетенције примене у реалним условима рада. Правилником о стручној пракси, јасно су дефинисане процедуре и надлежности свих субјеката у процесу реализације стручне праксе.

Током предавања, наставник обезбеђује активно учешће што већег броја студената на часу и двосмерну комуникацију са студентима.

Пропорција различитих типова предмета коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења и усклађена са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање. На ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер предвиђена је стручна пракса у укупном трајању од 300 сати, односно 5 ЕСПБ бодова. Реализација највећег дела вежби и стручне праксе обавља се у вежбаоницама у Школи, релевантним наставним базама, здравственим и социјалним установама, као и стручним институцијама и јавним установама.

Школа је опредељена да стално унапређује квалитет наставног процеса, оцењујући да је квалитет наставе од кључне важности за остваривање темељних циљева образовања студената за укључивање у радни процес, стављајући акценат на квалитет наставног особља које испуњава услове у складу са Правилником о избору наставника и сарадника.

Поред несумњивих стручних знања у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу. Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника. Добијене оцене разматра Наставно-стручно веће и предлаже корективне мере за побољшање.

Школа подстиче развој кадрова у циљу стицања активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција, путем финансирања учешћа на конференцијама у земљи и у иностранству. Такође, Школа сваке године издваја финансијска средства за набавку литературе за сваки наставни предмет, по избору предметних наставника. Кроз разне видове сарадње са другим домаћим и страним високошколским установама (претежно кроз реализацију заједничких пројеката и конференција), обезбеђени су додатни видови едукације наставника и сарадника Школе у циљу стицања додатних педагошких компетенција.

5.3 Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада. Квалитет планова рада дефинисан је Правилником о самовредновању установе и студијских програма Школе.

План рада садржи следеће податке:

- назив предмета,
- статус и профил предмета,
- бодовна вредност предмета исказана у ЕСПБ,
- имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету,
- предуслови за упис предмета,
- циљ предмета,
- кратак опис садржине и структуре предмета,
- план и распоред извођења наставе,
- обавезна и допунска литература,
- максималан број поена које доноси сваки облик предиспитних активности,
- сразмера поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту у структури укупне оцене студента на предмету.

Приликом утврђивања конкретних облика предиспитних активности које ће бити предмет оцене, узима се у обзир: природа предмета (академско опште-образовни, стручно-апликативни, и сл.), потребе и могућности студената, као и број и величина група. Оцењивање предиспитних активности у оквиру предмета усклађено је са природом предмета, као што се може видети у спецификацији предмета (Табеле 5.2 у акредитацији студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер).

Јединствени предлог плана рада на предмету израђује предметни наставник, са сарадницима на предмету. У случају да има више наставника на предмету, они су дужни да израде јединствени план рада, укључујући и распоред предавања на предмету која ће сваки од њих одржати у току семестра.

Приликом припреме Плана рада, наставник је дужан да поштује правила о садржини, структури, форми и визуелном изгледу плана рада, садржаног у Упутству за израду плана рада (силабуса).

Наставно-стручно веће разматра и усваја план рада за сваки предмет са студијског програма пре почетка школске године.

Уколико Наставно-стручно веће заузме став да план рада не задовољава услове у погледу садржине, структуре и форме, враћа га предметном наставнику на измену и одређује му рок, који не може бити дужи од седам дана, да изврши потребне измене.

Уколико наставник у остављеном року не поступи по налогу Наставно-стручног већа, помоћник директора за наставу и Комисија за осигурање и контролу квалитета предлажу директору предузимање одговарајуће дисциплинске мере према наставнику, односно ангажовање другог наставника на предмету.

Ако приликом разматрања остваривања плана рада, Наставно-стручно веће утврди да је дошло до одступања од плана рада на предмету за више од 20%, препоручиће промену истог у следећој школској години, а ако је проценат одступања већи од 30%, Наставно-стручно веће ће наложити наставнику промену плана рада у следећој академској години, о чему обавештава помоћника директора за наставу и Комисију за осигурање и контролу

квалитета.

5.4 Процедура контроле и оцењивања квалитета наставног процеса дефинисана је у Правилнику о самовредновању установе и студијских програма Школе.

Стандарди квалитета наставе обухватају:

- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања,
- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике вежби,
- Стандарде професионалног понашања наставника и сарадника, и
- Стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

Обезбеђење и унапређивање квалитета наставног процеса остварују се:

- упознавањем студената са обавезом праћења наставе и структуром предиспитних активности предвиђених планом рада,
- вођењем дневника рада,
- редовним праћењем извођења наставе и контролом и вредновањем квалитета свих облика наставног рада наставника и сарадника, и
- предузимањем корективних мера у случају да је квалитет наставе испод стандардног нивоа квалитета.

Контрола одржавања наставе према усвојеном Плану извођења наставе на студијском програму и плану рада на предмету остварује се:

1. периодичном контролом реализације наставе,
2. упоређивањем података из Дневника рада са подацима из Плана извођења наставе и плана на предмету
3. анкетањем студената

1. Периодична контрола одржавања наставе

Комисија за осигурање и контролу квалитета током семестра по утврђеној процедури контролише одржавање наставе од стране наставника и сарадника и да ли се час одржава по предвиђеном распореду часова.

У случају да се часови не реализују по усвојеном распореду, без званично заказаног и објављеног плана надокнаде, Комисија за осигурање и контролу квалитета о томе обавештава помоћника директора за наставу.

Помоћник директора за наставу упућује наставнику или сараднику који се не придржава усвојеног распореда, писану опомену. У случају да наставник и сарадник не поступе по писаној опомену, поднеће писани извештај Комисији за осигурање и контролу квалитета и Наставно-стручном већу.

На крају школске године, помоћник директора за наставу о датим упозорењима подноси писани извештај Комисији за осигурање и контролу квалитета и Наставно-стручном већу.

2. Припрема извештаја о остваривању планова рада

Помоћник директора за наставу, у року од 15 дана од завршетка наставе у семестру,

закључује дневник рада и врши контролу одржане наставе тако што упоређује датуме и теме одржане наставе на предмету са Планом извођења наставе на студијском програму и планом рада на предмету.

Помоћник директора за наставу у року од седам дана од дана закључивања дневника рада доставља директору извештај о одржаној настави, који садржи и евентуална одступања од плана рада.

3. Анкетирање студената о остваривању планова рада

Кроз анкету се проверава да ли су планови рада реализовани онако како су утврђени.

Анкету спроводи и резултате обрађује Комисија за осигурање и контролу квалитета, именована од стране Наставно-стручног већа.

Резултати анкете презентују се кроз статистички извештај, који Комисија за осигурање и контролу квалитета доставља директору Школе, који о резултатима и предлогом мера и препорука обавештава Наставно-стручно веће.

Разматрање остваривања планова рада на седници Комисије за осигурање и контролу квалитета

На седници Комисије разматрају се: извештај помоћника директора за наставу, резултати студентске анкете и утврђују предлози општих мера које треба предузети како би се настава уредно одвијала у складу са Планом извођења наставе и плановима рада на предметима.

Разматрање остваривања планова рада на седници Наставно-стручног већа

Наставно-стручно веће разматра извештај Комисије за осигурање и контролу квалитета, резултате студентске анкете, извештај директора о евентуалним дисциплинским мерама према наставницима и сарадницима и предлоге Комисије за осигурање и контролу квалитета у погледу предузимања општих мера.

Наставно-стручно веће усваја извештаје и предлоге општих мера најкасније до 15. октобра текуће године.

Усвојени извештаји и предлози достављају се Студентском парламенту и објављују на интернет презентацији Школе.

Наставници и сарадници дужни су да поступе по усвојеним општим мерама.

Детаљан описа начина, поступака и корективних мера којима се обезбеђује квалитет наставног процеса, дат је у [Прилогу 5.2](#).

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената квалитета наставног процеса обављена методом

SWOT анализе (предности, слабости, могућности, и опасности) са квантификацијом процене елемената, са 4 нивоа оцене (+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности), дата је у следећој табели.

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТ
➤ Сви наставници и сарадници Школе су компетентни за реализацију наставе у ужој научној области за коју су бирани +++ ➤ Термини и планови реализације наставе су истакнути на огласним таблама и све измене се благовремено најављују на таблама и путем електронске комуникације +++ ➤ Списак потребне литературе доступан на интернет презентацији Школе/+++ ➤ Подаци о студијским програмима и плану наставе су доступни на web страници Школе +++ ➤ Методе наставе су савремене и усклађене за захтевима исхода учења +++ ➤ Коришћење савремених техничких средстава у настави/+++ ➤ Адекватна величина наставних група/+++ ➤ Редовност студената на предавањима и вежбама/+++ ➤ Постојање предиспитних консултација/++ ➤ Уравнотеженост распореда полагања испита/+ ➤ Евиденција о одржаним испитима/++ ➤ Могућност иновирања наставних садржаја/+++ ➤ Информатичка писменост наставника и сарадника/+++ ➤ Квалитет наставе се прати у складу са Стратегијом и Правилником о обезбеђивању квалитета наставе +++ ➤ Доносе се корективне мере по резултатима анкета или према потреби +++ ➤ Нуде се ваннаставни курсеви за	➤ Интерактивно учешће студената у наставном процесу није равномерно у групи, неопходно је стимулисати део студената на активно учешће у настави ++ ➤ Непостојање потпуних информација о запошљавању својих студената по завршетку студија и истраживање о задовољству послодавца тим кадром +++

стицање знања и вештина потребних за каријеру + ➤ Нуде се семинари наставницима/сарадницима за унапређење вештина +	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
➤ Одржавање специјализованих курсева из различитих технологија у циљу њихове популаризације/+++ ➤ Ангажовање гостујућих предавача из области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини ++ ➤ Још боље и квалитетније праћење наставног процеса +++ ➤ Развијање облика наставе базиране на савременим технологијама	

Анализа и процена стандарда

Школа испуњава захтеве овог стандарда, јер:

1. На студијском програму CCC Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер распоред наставних активности се објављује на огласној табли Школе (пре почетка наставе), усклађен је са осталим обавезама и потребама студената и доследно се спроводи.
2. Распоред испита се објављује на сајту Школе и усклађен је са потребама студената.
3. Настава је интерактивна.
4. Наставници и сарадници Школе имају професионалан и коректан однос према студентима у току извођења наставе, као и у току осталих активности везано за успешно полагање испита.
5. На сајту Школе су за сваки предмет објављени: циљеви предмета, методе наставе, начин оцењивања, начин вредновања појединих предиспитних и испитних обавеза, потребна литература, структура предмета, као и основни подаци о наставницима и сарадницима,
6. Усвојене се јасно дефинисане процедуре којима се контролише редовност и регуларност наставе на свим студијским програмима.

Предлог мера и активности на унапређењу квалитета

- Проширити контролу евиденције наставе и присуства студената
- Организовати додатну едукацију наставног особља о интерактивним облицима наставе и вештини комуникације
- Садржаје наставе прилагодити претходним знањима студената, у циљу успешнијег праћења наставе
- Омогућити допунску помоћ у савладавању градива мање успешним студентима и додатно знање даровитим студентима
- Интернет презентацију Школе допунити материјалима са предавања за студенте за

- све студијске програме и нивое студија
- Интезивирати контролу квалитета предавања и вежби на свим предметима
- Редифинисати анкетне упитнике,
- Опремити додатне лабораторијске просторе и осавременили постојеће,
- Организовати семинаре за наставно особље у смислу едукације о новим облицима наставе.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкете студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

[Прилог 5.4.](#) Докази о спроведеним активностима у циљу обезбеђења поштовања плана и распореда наставе на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер (2019/20; 2020/21; 2021/22)

[Прилог 5.5](#) Пример анализе садржаја, исхода, метода и начина оцењивања

[Врати се на садржај](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис:

7.1 Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног конкурса који се објављује преко Националне службе за запошљавање. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђује се унапред, јавно се објављују и доступни су оцени шире јавности. Поступак и услови за избор наставника и сарадника Школе, прописани Правилником о избору наставника и сарадника, као и Статутом Школе, унапред су одређени и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак и услови избора предмет су периодичне провере и усаглашавања са изменама законских прописа. По доношењу новог Закона о високом образовању усклађена су звања наставника и сарадника и минимални услови за избор и нови Правилник о избору наставника и сарадника усвојен је од стране Наставно-стручног већа Школе.

Број наставника и сарадника који су ангажовани одговара потребама студијских програма које Школа реализује. Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијским програмима, које установа реализује, и то тако да је испоштован национални стандард да ниједан наставник није оптерећен са више од 12 часова активне наставе. На нивоу целе установе, просечно оптерећење наставника не прелази 6 часова активне наставе недељно.

На свим студијским програмима, број наставника са научним звањем доктора наука прелази 50%, у складу са националним стандардима.

На студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер ангажовано је 10 професора струковних студија са пуним радним временом, 2 професора струковних студија са непуним радним временом, 1 предавач у допунском раду, 1 редовни професор, 2 ванредна професора, 2 предавача са пуним радним временом, 1 наставник страног језика и 1 предавач ван радног односа. Од укупно 20 наставника на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер 13 наставника је ангажовано са пуним радним временом, 1 са непуним радним временом, а 6 у допунском раду.

Наставу на ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер реализује 16 наставника са стеченим називом доктора наука, 1 наставник са стеченим називом магистра наука, 2 наставника са звањем специјалиста, и 1 наставник мастер. Вежбе на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер реализује 10 сарадника.

Наставници и сарадници Школе су високо оспособљени за наставни и истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално доприносе развоју науке и научног стваралаштва, да интегришу нова научна знања у наставни процес, својим моралним квалитетима служе за узор својим студентима и својим укупним радом и деловањем доприносе изградњи савременог друштва, које свој развој заснива на знању као једној од основних компаративних предности.

7.2 Приликом избора наставника и сарадника у звања, Школа се придржава поступака и

услова прописаних Законом о високом образовању, Статутом Школе, Правилником о избору наставника и сарадника Школе, Правилником о организацији и систематизацији послова, путем којих оцењује научну и педагошку активност наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника остварује се:

- вођењем адекватне кадровске политике,
- доследном применом критеријума за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима,
- перманентним праћењем и подстицањем наставне, истраживачке и стручне активности наставника и сарадника,
- перманентним подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких компетентности наставника и сарадника, и
- подизањем нивоа управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Правилником о избору наставника и сарадника, Школа је прописала поступак за избор наставника и сарадника. При избору се вреднују квалификације и компетенције, педагошке и научне активности и способности, као и повезаност наставног и научног рада.

Наставно особље у Школи бирано је тако да представља спој наставно-научних радника, који су своје квалификације стицали не само кроз академско образовање и наставну каријеру, већ и радом у научним институтима, државној управи и на факултетима. Сви наставници имају најмање 5 референци из уже научне области за коју су бирани, а већина има и објављен уџбеник, ауторизовану скрипту или практикум за предмет који држи, односно ужу научну област за коју је биран.

7.3 Школа систематски прати, оцењује и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника.

Према Правилнику о самовредновању установе и студијских програма Школе, Школа, својим општим актима, уређује праћење наставне, истраживачке и стручне активности наставника и сарадника и предвиђа корективне мере за случај да се ове активности обављају испод утврђених стандарда квалитета.

Школа подстиче научну активност својих наставника и сарадника обезбеђујући наставницима и сарадницима услове за научно и стручно усавшавање путем: информисања о конкурсима за стипендије, о научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, као и одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавшавања наставника и сарадника.

Школа континуирано прати и унапређује педагошке компетенције својих наставника и сарадника. Школа организује курсеве, радионице и друге видове обуке за своје наставнике

и сараднике у циљу унапређивања способности за: организовање и управљање наставом, разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, примену интерактивних и иновативних метода наставе, развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, коришћење савремених информатичких технологија и дидактичких средстава у настави.

7.4 Сходно Правилнику о самовредновању установе и студијских програма, Школа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка.

У оквиру своје дугорочне кадровске политике, Школа настоји да обезбеди довољан број квалитетних наставника и сарадника, оптималну кадровску и старосну структуру наставног особља и изврши брижљиву селекцију младих кадрова, као и да обезбеди њихов лични развој и усавршавање.

У вођењу своје кадровске политике, Школе има у виду потребу за новим наставницима и сарадницима у циљу квалитетног остваривања студијских програма, наставног процеса и истраживачког рада, планирана напредовања наставника и сарадника, оптимално радно оптерећење наставника и сарадника, време пензионисања наставника, планирана одсуства наставника и сарадника ради научног и стручног усавршавања, финансијске могућности и друге околности које се одражавају на кадровску политику.

Школа је предвидела и омогућила различите врсте усавршавања запослених, које укључују и првенствено доприносе усавршавању младих кадрова (као што је финансирање школарине, пријаве оцено и одбране докторске дисертације, полагање стручних испита и добијање лиценци и сл.).

7.5 Школа наставницима и сарадницима омогућава перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.

У складу са принципом учења током читавог живота, Школа обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем:

- информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије,
- информисања наставника и сарадника о научним и стручним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству
- обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката и др,
- одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству, и
- партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника
- организовања међународних научних конференција са надлежним министарствима и другим институцијама у земљи и иностранству.

7.6 Школа је, Правилником о избору наставника и сарадника, прописала да се, при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра, посебно вреднују повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

При избору се, поред остварених резултата и компетенција, вреднују педагошке и научне активности и способности наставника и сарадника, као и повезаност њиховог наставног и научног рада. Наставно особље у Школи бирано је тако да представља спој наставно-научних радника, који су своје квалификације стицали не само кроз академско образовање и наставну каријеру, већ и радом у еминентним здравственим установама, научним институтима, државној управи и на факултетима.

7.7 Школа је, Правилником о избору у звање наставника и сарадника, прописала да се, при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра, посебно вреднују педагошке способности наставника и сарадника. При оцењивању резултата педагошког рада узима се у обзир мишљење студената. Мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника је обавезан прилог при избору наставника и сарадника и при томе се узимају у обзир и резултати анкета студената. Квалитет наставног кадра проверава се и кроз писане упитнике које попуњавају студенти.

Задовољство наставника условима рада праћено је кроз редовно анкетирање, као и кроз константну комуникацију са руководством Школе. Наставници изражавају генерално задовољство условима рада, међуљудским односима и руковођења.

Наставници и сарадници Школе спремни су да одговоре изазовима савременог образовног система, мотивисани су за иновирање наставе и развијање партнерског односа са студентима, подстичући их на самосталан и континуирани рад и преузимање одговорности за сопствено образовање и напредовање.

Наставници и сарадници Школе оспособљени су за примену савремених наставних метода и мотивисани за:

- организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената,
- разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења,
- примену интерактивних и иновативних метода наставе,
- развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, и
- коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави и сл.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената квалитета наставника и сарадника, обављена методом SWOT анализе (предности, слабости, могућности, и опасности) са квантификацијом процене елемената, са 4 нивоа оцене (+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности), дата је у следећој табели.

Предности	Слабости
Поступак и услови за избор наставника и сарадника су јавни +++ Поступак избора се спроводи у складу са критеријума Националног савета за високо образовање +++ Школа, својим општим актима, прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку, и педагошку активност наставника и сарадника +++ Напори ка дугорочној политици селекције квалитетних младих кадрова и њиховом даљем напретку, као и различитим врстама усавршавања ++ Школа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавања ++ Посебно вредновање педагошких способности +++ Посебно вредновање истраживачких способности +++ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање +++	Недовољна повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++ Недовољна подршка и неукључивање у научноистраживачке активности и пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије +++
Могућности	Опасности
Регионално повезивање Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и формирања висококвалитетног наставног кадра +++ Организовање више семинара по типу „едукација едукатора“ са циљем професионалног развоја кадра +++	Начин финансирања Школе према броју уписаних студената, што онемогућава пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добили квалитетни наставници Школе ++ Осипање наставног подмлатка због укључивања у рад у другим организацијама ++

Анализа и процена стандарда

Стандард 7 јесте испуњен јер се:

- Избори наставника Школе врше у складу са свим важећим прописима којима се регулише избор наставника.
- Број и структура наставног кадра је у складу са стандардима за акредитацију високошколских установа.
- Бројни наведени елементи, којима се вреднује квалитет наставника и сарадника, показују степен испуњености овог стандарда.
- Анкетирање студената показује да је педагошки рад наставника на веома

задовољавајућем нивоу.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

- Унапређивати анкету о педагошком раду наставника.
- Унапредити програм формирања и задржавања наставног подмлатка.
- Повезивање образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди.
- Интензивирање регионалног повезивања Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и сарадника.
- Организовање више семинара по типу „едукација едукатора“ са циљем професионалног развоја кадра.
- Укључивање у научноистраживачке активности и пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и др.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на студијском програму (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника на студијском програму (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

[Прилог 7.3.](#) Извештај о међународној сарадњи

[Врати се на садржај](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис:

8.1 Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ је обезбедила све релевантне информације потенцијалним и уписаним студентима у вези уписа у Школу и студирања на шест студијских програма основних струковних студија и четири студијска програма специјалистичких струковних студија, у складу са Законом, Статутом, Правилницима и Одлукама Наставно-стручног већа и Савета Школе.

Школа свим потенцијалним студентима за упис на студијски програм специјалистичких струковних студија Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, као и већ уписаним студентима нуди све релевантне информације и податке о Школи, студијском програму и условима студирања. Претходно наведене информације су јавно доступне на сајту Школе (<http://www.vzsvisan.com/>), који се перманентно ажурира, као и у Информатору, који се сваке школске године дистрибуира потенцијалним студентима приликом промотивних активности Школе и новоуписаним студентима на почетку школске године, информацијама у медијима (новине, радио, телевизија), наступима на сајму образовања, као и у различитим промотивним материјалима (плакати, брошуре).

Све додатне информације студенти могу добити путем телефона Школе (011-307 6470) путем емаила (studentskaslužba@vzsvisan.com) или лично у просторијама Школе.

Уписани студенти студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер релевантне информације за студирање могу наћи преко следећих медија: огласна табла (где су истакнути распоред часова, распоред испита, резултати предиспитних активности и испита и друге релевантне информације о студирању), веб сајт Школе (на интернет страници студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, директна обавештења на консултацијама са професорима, емаил обавештења, информације добијене у студентској служби, телефонским путем).

Упис на студијски програм, организација наставе и испита, права и обавезе студената специјалистичких струковних студија Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер дефинисани су Правилником о упису и студирању студената, који је јавно доступан на сајту Школе.

Број студената који се уписује на студијски програм ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер усклађен је са кадровским, просторним и техничким условима за рад и дат је у Уверењу о акредитацији, односно Дозволи за рад.

8.2 У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о упису и студирању студената редослед кандидата и стицање права на упис одређује се на основу просечне оцене остварене на основним струковним студијама. Ако два или више кандидата имају исту просечну оцenu, предност има кандидат са већом просечном оценом у последњој години основних струковних студија.

8.3 Школа поштује и обезбеђује једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање).

У Статуту Школе дефинисано је да студенти са инвалидитетом имају право да похађају наставу и да полажу испите на начин који је прилагођен њиховим потребама.

8.4 У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе, Правилником о упису и студирању студената, Правилником о оцењивању и полагању испита, Правилником о самовредновању установе и студијских програма, који су јавно доступни на сајту Школе, предвиђено је да се знање студената проверава и оцењује континуирано током наставе, као и да су студенти обавезни да уредно похађају наставу.

Студенти студијског програма специјалистичких струковних студија Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер су упознати са обавезом праћења наставе и испуњавања других предиспитних обавеза у књизи предмета, која је доступна на сајту Школе, као и на првом часу предавања у току кога наставници, између осталог, упознају студенте са обавезом испуњавања предиспитних поена похађањем наставе. На часовима предавања и вежби води се евиденција о присутности студената, као једног од елемената предиспитних обавеза.

8.5 Правилником о упису и студирању студената и Правиликом о оцењивању и полагању испита дефинисане су правила и процедуре оцењивања студената, који су јавно објављени на сајту Школе, док је за сваки предмет на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер у књизи предмета дата структура оцењивања знања.

8.6 Школа систематски анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената. Перманентно се вреднује и прати рад студената током наставе, број стечених поена на предиспитним обавезама и испиту, као и процена способности студента да стечена теоретска знања примени у пракси. Резултати ових активности се добијају путем анкетања студената и дефинишу у извештајима у којима је посебан део посвећен квалитету педагошког рада наставника и сарадника, а анализа успеха се врши и на седницама Наставно–стручног већа.

8.7 Наставници се током оцењивања придржавају јасних и унапред познатих критеријума, који су садржани у Плану извођења наставе на сваком предмету и јавно су доступни, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом студијског програма ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер. Наставно-стручно веће приликом доношења предлога одлуке о акредитацији студијског програма разматра методе извођења наставе, циљеве и исходе учења сваког предмета и предлаже корекције уколико нису у складу са постављеним циљевима и исходима учења. У складу са Правилником о самовредновању установе и студијских програма дефинисано је да се обезбеђење и унапређивање квалитета у оцењивању састоји у редовном праћењу и контроли квалитета у оцењивању и резултатима оцењивања као и предузимањем корективних мера у случају да је утврђени квалитет испод стандардног нивоа квалитета.

Контрола садржаја и метода оцењивања студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер остварује се кроз контролу планова рада и путем анонимног анкетања студената.

Извештај о студентском вредновању оцењивања и извештај о резултатима оцењивања разматрају се на седницама Комисије за осигурање и контролу квалитета и на седницама

Наставно-стручног већа Школе. На поменути седницама усваја се предлог мера за унапређење квалитета оцењивања.

8.8 Кодексом професионалне етике, Правилником о самовредновању установе и студијских програма и Правилником о оцењивању и полагању испита предвиђено је да оцењивање студената мора бити објективно, коректно, правично и непристрасно. Приликом оцењивања, наставник не сме да врши дискриминацију ни по ком основу. Релација професор-студент може почивати само на поверењу, моралу, слободи и интелектуалном напретку.

8.9 Студентска служба Школе води евиденцију оцена студената студијског програма ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер по испитним роковима за сваки предмет. Најмање једном годишње извештај о пролазности студената се разматра на Наставно-стручном већу Школе и предлажу се и усвајају корективне мере у случају неправилности у дистрибуцији оцена у дужем временском периоду.

8.10 Студентска служба Школе води евиденцију оцена студената студијског програма ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер по испитним роковима за сваки предмет. Најмање једном годишње извештај о пролазности студената се разматра на Наставно-стручном већу Школе и предлажу се и усвајају корективне мере у случају ниске пролазности студената.

8.11 У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о раду студентског парламента Школа је омогућила студентима ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер организовање и деловање путем Студентског парламента и одлучивање кроз учешће својих представника у Савету Школе, Наставно-стручном већу, Комисији за осигурање и контролу квалитета, Дисциплинској комисији.

Студентски парламент чине представници најмање по једног студента са сваког студијског програма који се реализује у Школи. Студенти студијског програма ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер имају једног представника у Студентском парламенту.

Инфраструктура за студенте (простор за рекреацију, студентска служба, библиотека, консултације и др.) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Рад студентске службе је прилагођен потребама студената и задовољава стандарде квалитета. У студентској служби су запослена два референта, што одговара захтевима за високошколске институције. Мишљење студената о раду студентске службе, као и о раду библиотеке и читаонице прибавља се сваке године путем анонимне анкете.

Пракса Школе је да студенте студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер води на стручне и научне конференције из области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини, али и да еминентне стручњаке из наведених области ангажује као предаваче по позиву.

Најбољи студенти се, укључују у практичну наставу, као демонстратори, ангажују се у стручним пројектима излажући резултате својих истраживања на међународним и домаћим конгресима и добијају препоруке за различите стипендије.

Студенти Високе здравствено-санитарне школе „Висан“ су се одазвали позиву студената Академије техничких струковних студија Београд **на манифестацију Дани студената** која се одржавала од **24. до 29. априла 2021. године**. Цео догађај је био замишљен као **велика хуманитарна акција** за скупљање помоћи за лечење малог Гаврила Ђурђевића, који болује од спиналне мишићне атрофије, тип 1. Мото манифестације је био **„Промовишемо хуманост, витештво, такмичарски и тимски дух и заједништво!“**

Уједињени, за Гаврила!“. Ова велика акција се одржала уз сво поштовање епидемиолошких мера које је донео Кризни штаб Републике Србије ([прилог 8.5](#)). После дуге паузе изазване вирусом „COVID 19“, током школске 2021/2022. године, Студентска конференција Академија струковних студија и високих школа Србије је била суорганизатор „Спортских сусрета студената струковних студија - Академијада“ која се одржала од 09-13.05.2022. године у месту Сунчев брег у Бугарској. Ово је први пут од 2013. године да су сви студенти струковних студија на окупу и да су заједно учествовали у реализацији спортских такмичења. **У име Високе здравствено-санитарне школе „Висан“, Београд, учествовало је 17 студената у 6 спортских дисциплина (фудбал, одбојка, кошарка, рукомет, стони тенис и шах) и однели су победу у стоном тенису ([прилог 8.6](#)).**

Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, Београд, основана је 2006. године.

У Школи тренутно студира **седамнаеста генерација студената**, на укупно 10 акредитованих студијских програма (шест студијских програма на основним и четири студијска програма на специјалистичким струковним студијама). **Школа настоји да преко АЛУМНИ асоцијације повезује све генерације дипломираних студената како би се успоставиле трајне везе између Школе и бивших студената у погледу стручне, образовне и пословне сарадње. На тај начин, Школа прати напредак и развој каријере чланова АЛУМНИ асоцијације.**

Наставници Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“, Београд у великој мери доприносе развоју АЛУМНИ асоцијације јер и након завршетка студија студенти остају у контакту са њима и одржавају успешну комуникацију и сарадњу.

Такође, председник и чланови Студентског парламента су у контакту са члановима АЛУМНИЈА и путем мејлова, инстаграма, фејсбука и других друштвених мрежа и платформи. Они међусобно размењују искуства као и стручна и практична знања кроз различите програме, догађаје, руштвено – пословни живот и дешавања у Школи.

Највећи број чланова у АЛУМНИ асоцијацији су дипломирани студенти запослени у еминентним здравственим установама у нашој земљи (Клиничко-болнички центар Звездара, Клиничко-болнички центар Земун, Клиничко-болнички центар Бежанијска коса, Универзитетски клинички центар Србије, Војномедицинска академија, Институт за рехабилитацију – организациона јединица Сокобањска, Градски завод за јавно здравље, Дом здравља Вождовац, Институт за ортопедско-хируршке болести Бањица, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и многим другим), које су уједно и наставне базе Школе. Велики број наших студената се, током или након завршетка студија, успешно запошљава у поменутим наставним базама што је најбоља потврда квалитета досадашњег рада Школе. Поред тога, доста наших студената који су запослени у наставним базама ангажовани су и као сарадници (наставници вештина) на практичном делу наставе у нашој Школи.

Такође, у АЛУМНИ асоцијацији значајан је и број студената који су са успехом нострификовали дипломе, наставили студије и усавршавање у иностранству или се тамо запослили. Квалитет наших студијских програма препознат је и у бројним земаљама у иностранству где наши дипломци раде (Велика Британија, Немачка, Данска, Норвешка, Канада, Сједињене Америчке Државе, Швајцарска, Аустралија, Црна Гора, Аустрија, Хрватска итд).

Члан Алумни асоцијације Високе здравствено–санитарне школе „Висан“, Београд, може постати сваки дипломирани студент основних, односно специјалистичких струковних студија, попуњавањем обрасца за приступницу која се налази на сајту Школе: http://www.vzsvisan.com/291-Arhiva_vesti.

Информације добијене од надлежних у институцијама где дипломирани студенти обављају обавезни здравствени стаж такође указују на задовољство потенцијалних послодаваца квалитетом и компетенцијама студената школованих у Високој здравствено-санитарној школи струковних студија „Висан“.

Студентима је додељена просторија намењена раду Студентског парламента, која је опремљена рачунарском опремом која се састоји од једног персоналног рачунара, штампача и скенера.

У току 2017. године извршена је адаптација студентског клуба.

Студијски програм ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер испуњава захтеве Стандарда 8, што потврђују следећи подаци:

Школа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке о условима уписа и студирања.

Процедура пријема студената и критеријуми селекције приликом уписа су јасно дефинисани: услови уписа, потребна документација, полагање пријемног испита, начин рангирања и избор кандидата, начин и рокови за подношење жалби.

Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани како при упису студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, тако и приликом студирања, а обезбеђена је могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Информације о студијама студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер су доступне преко више канала информисања: у току предавања, вежби и консултација са предметним наставницима и сарадницима, емаил комуникација, на огласној табли и веб сајту Школе, у студентској служби...

Процедуре и критеријуми оцењивања су дефинисани и јавно доступни Правилником о упису и студирању студената и Правилником о оцењивању и полагању испита, а информације о структури предиспитних поена и поена на испиту су дати у оквиру књиге предмета студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.

Анализа метода, критеријума оцењивања и пролазности студената спроводи се путем анонимног анкетања студената студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, а резултати анкете се разматрају на Наставно-стручном већу.

Контролом планова рада и анкетањем студената спроводи се провера усклађености метода оцењивања са дефинисаним исходима студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.

Студенти студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер, као чланови Студентског парламента учествују преко својих представника у раду Савета Школе, Наставно-стручног већа, Комисије за осигурање и контролу квалитета, Дисциплинској комисији.

Анализа стандарда 8 SWOT методом:

Предности	Слабости
Све релевантне информације и подаци везани за упис и пријемни испит на студије, јавно су доступни. +++ Планови извођења наставе усвојени су и јавно доступни, пре почетка наставе. +++ Пре почетка наставе студенти су упознати са обавезом похађања наставе. +++ Редовно се прате и проверавају оцене и пролазност студената. ++	Смањена мотивисаност студената за процесе анкетирања. ++ Недовољна заинтересованост студентата за активније укључивање у рад Студентског парламента и органа Школе. ++
Могућности	Опасности
Унапређивање метода и критеријума оцењивања студената. ++ Константно унапређивање коректног, објективног и професионалног односа наставника према студентима. ++ Унапређење међусобног односа наставног особља и студената кроз програме едукације о вештини комуникације, у циљу побољшања квалитета целокупног наставног процеса и квалитетнијег учешћа студената у одлучивању +.	Снижавање критеријума оцењивања једног броја наставника, ради повећања пролазности студената. ++ Недовољан број пријављених кандидата на студије. +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

Повећати пролазност одржавањем допунских бесплатних курсева на неким предметима

Редовно преиспитивати методе оцењивања, садржаје и обиме предмета уважавајући мишљење студената добијеним анкетирањем

Унапредити сарадњу са привредом кроз бољу праксу студената и реализацију практичне наставе у оквиру појединих предмета, ангажовање еминентних стручњака из области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини, што би за последицу имало повећани интерес за овај студијски програм, као и бољу запосленост дипломираних студената.

Омогућити приступ свим просторијама Школе студентима са посебним потребама.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о упису и студирању студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању и полагању испита

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Прилог 8.4. Проходност на испитима на студијском програму ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер (2019/20; 2020/21; 2021/22)

Прилог 8.5. Дани студената 24-29.04.2021. године

Прилог 8.6. Спортски сусрети студената струковних студија - Академијада 09-13.05.2022. године, Сунчев брег, Бугарска

[Врати се на садржај](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Опис:

9.1 Сви студијски програми, који се изводе на Високој здравствено-санитарној школи струковних студија „Висан“, покривени су релевантном литературом, која је објављена пре почетка наставе и која се може пронаћи у библиотеци Школе.

За извођење студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* обезбеђени су адекватни уџбеници, по наставним предметима, као и друга релевантна литература за савлађивање градива, који се као библиотечки фонд могу пронаћи у библиотеци Школе, а пре почетка реализације студијског програма.

9.2 Обезбеђена је покривеност предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која су пре почетка реализације студијског програма доступни студентима у библиотеци, у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*.

Покривеност обавезних предмета литературом (уџбеницима, књигама, збиркама, практикумима, часописима...), који се могу наћи у библиотеци Школе приказани су у Стандарду 10 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Табела 10.5.

9.3 Школа обезбеђује неопходну литературу издавањем уџбеника и другог наставног и испитног материјала. Издавачка делатност Школе ближе је регулисана Правилником о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности.

Наставно-стручно веће је донело Правилником о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности *Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“ у Београду* (у даљем тексту Правилник), дат у Стандарду 11 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Прилог 11.3.

Правилником су утврђени задаци, услови рада и организација издавања уџбеника и других публикација у Школи, која обухвата издавање, штампање и дистрибуцију публикација.

Издавање публикација у Школи спроводи *Комисија за издавачку делатност*. Комисија за издавачку делатност има 4 члана које именује Наставно-стручно веће Школе.

Планом за уџбенике утврђује се потреба за новим уџбеницима, односно за остваривање наставног плана и програма. Одлуку о одобрењу рукописа уџбеника доноси директор Школе а након добијања позитивне рецензије рецензентске комисије, коју именује Наставно-стручно веће.

Наставно-стручно веће усваја план и програм издавања уџбеника за наредну годину, а на предлог Комисије за издавачку делатност.

Савет Школе усваја финансијски план издавачке делатности Школе за наредну

календарску годину. На основу усвојеног финансијског плана издавачке делатности школе директор одобрава финансијска средства потребна за издавање публикација чији је издавач.

Школа обезбеђује и унапређује квалитет литературе (уџбеника и других учила) с аспекта квалитета њиховог садржаја, структуре, стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова).

Правилником је утврђено да је уџбеник по свом обиму усклађен са фондом часова и бројем ЕСПБ бодова у за одговарајући предмет, у складу са Наставним планом и програмом, и то:

- За основну уџбеничку литературу, највише 32 стране А4 формата по ЕСПБ боду (односно, највише 32 x 1.800 словних знакова по једној страни текста), по обиму усклађеним са Б5 форматом, односно по предлогу Комисије за издавачку делатност (32 стране А4 формата износи 40 страна Б5 формата);
- За помоћну уџбеничку литературу, највише 16 страна А4 формата по ЕСПБ боду (односно, највише 16 x 1.800 словних знакова по једној страни текста), по обиму усклађеним са Б5 форматом, односно по предлогу Комисије за издавачку делатност (16 страна А4 формата износи 20 страна Б5 формата).

Обезбеђење квалитета литературе остварује се: рецензирањем уџбеника, доследним поштовањем правила о садржини, структури, стилу и обиму уџбеника приликом усвајања планова рада и контролом квалитета уџбеника путем анкетирања студената.

Вредновање квалитета уџбеника спроводи се путем анонимног анкетирања студената. Анкетирање спроводи Комисија за осигурање и контролу квалитета, у складу са Правилником о самовредновању установе и студијских програма.

Извештај о вредновању квалитета уџбеника Комисија доставља Наставно-стручном већу Школе.

9.4 Школа обезбеђује својим студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу (у даљем тексту „корисници школске библиотеке“) библиотеку опремљену довољним бројем библиотечких јединица из свих области које се изучавају у Школи.

Библиотека Школе је посебна организациона јединица.

Организација рада библиотеке и њених органа уређени су Статутом Школе, Правилником о организацији и систематизацији послова и Правилником о раду Библиотеке, а у складу са националним и европским стандардима.

Стручни послови у библиотеци обављају се у складу са стандардима Народне библиотеке Србије.

У библиотеци је организовано позајмно одељење, одељење за смештај библиотечке грађе и студентска читаоница. Библиотека има приступ интернету и део је локалне и академске компјутерске мреже Србије.

Библиотека је опремљена потребним уџбеницима и осталом литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном, научноистраживачком и уметничком раду.

Библиотечки фонд је састављен од стручне литературе, уџбеника, скрипти, страних и домаћих часописа и других материјала који су у функцији наставе која се изводи у Школи.

Библиотека тренутно располаже са преко 1000 библиотечких јединица. - [Табела 9.1.](#)

Списак уџбеника и монографија за извођење наставе из предмета према студијским програмима, који се могу наћи у библиотеци Школе, а чији су аутори наставници запослени у установи - [Прилог 9.2.](#)

Листа библиотечких јединица има 354 наслова и обухвата најрелевантнију литературу за извођење наставе на *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* која је доступна студентима у библиотеци Школе.

Листа уџбеника садржи 160 наслова и обухвата уџбенике за извођење наставе из свих предмета који се могу наћи у библиотеци Школе.

9.5 Школа на годишњем нивоу унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Школа ствара услове да библиотека буде депозитна за издања Школе и на тај начин омогућава да се библиотечки фондови попуњавају путем размене издања са другим домаћим и страним високошколским институцијама.

Школа годишњим финансијским планом утврђује висину средстава намењених попуњавању библиотечког фонда. Набавка се врши у складу са Правилником о самовредновању установе и студијских програма, Правилником о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности Школе и годишњим планом набавке.

Набавка неопходне литературе, на свим студијским програмима, чији издавач није Школа, врши се пре почетка текуће школске године, по утврђеној процедури, а у складу са Акционим планом за спровођење стратегије за обезбеђење квалитета Школе.

Пре почетка реализације студијског програма и текуће школске године, врши се ревидирање неопходне литературе за извођење предмета на студијском програму *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*, од стране предметних наставника, о чему се обавештава директор Школе.

9.6 Школа поседује вредну и савремену техничку опрему (рачунарску мрежу, сервере, рачунарске лабораторије, принт-центар, школске верзије софтвера, бежичну интернет мрежу).

Опрема за извођење наставе на свим студијским програмима обухвата рачунарску опрему, распоређену у лабораторије, као и лабораторијску опрему за извођење вежби из стручних и стручно-апликативних предмета.

Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. дат је у Стандарду 10 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Прилог 10.3.

Попис информатичких ресурса на нивоу Школе - Табела 9.2.

Листа опреме у Школи, које користе студенти студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*, дата је у Стандарду 10 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Табела 10.2.

Листа просторија са површином у Установи, у којој се изводи настава на студијском програму *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* дата је у Стандарду 10 - Табела 10.1.

Школа има 62 рачунара, који су умрежени и преко *adsl* везе имају приступ интернету, од којих су 28 доступна студентима за свакодневно коришћење у изради семинарских и

дипломских радова у просторији од 30 m². Школа поседује 2 сервера, 10 видеобимова, 10 штампача и 9 скенера, 3 полупрофесионална канцеларијска мултифункционална уређаја, 2 копир апарата и другу опрему .

Студентима и наставном особљу је омогућен приступ монографским и серијским публикацијама и ван школе и то преко сервиса Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“

9.7 Школа има ненаставно особље које својим стручним и професионалним радом обезбеђује успешну реализацију студијских програма и циљева установе.

Број особа ангажованих у раду Библиотеке и пратећих служби, као и врста и ниво њихове стручне спреме, усклађени су са националним и европским стандардима, према броју студената, а у складу са Стандардом 7 Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа.

9.8 Компетентност и мотивисаност ненаставног особља, распоређеног на пословима у библиотеци, читаоници и рачунарском центру, континуирано се прати, оцењује и унапређује путем анонимног анкетања студента студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*. Резултати анкете се разматрају на Наставно-стручном већу.

На обезбеђењу квалитета ненаставне подршке, на годишњем нивоу се предузимају одређене мере и поступци у оцени у унапређењу исте, а у складу са Акционим планом за спровођење стратегије за обезбеђење квалитета Школе.

9.9 Са начином и процедурама рада библиотеке и рачунарског центра студенте *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* упознају предметни наставници, али и запослени на претходно поменутих радним местима.

Библиотека заузима простор од 20 метара квадратних у улици Тошин бунар 7а и 50 метара квадратних у Јернеја Копитара бб са скриптарницом.

Техничку грађу библиотеке чине CD, DVD, PowerPoint презентације. Фонд је компјутерски обрађен и биће перманентно увећаван новим издањима уџбеника и стручне литературе.

Студентима је омогућено коришћење библиотеке и у наставним базама као што су ВМА, КБЦ Земун, КБЦ Звездара, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић".

Библиотеке су намењене студентима свих студијских програма.

Запослени у библиотеци и пратећим службама упознају студенте са процедурама позајмице и изношења уџбеника и других учила из библиотеке.

Школа располаже информационом опремом која је неопходна за студирање и истраживачки и стручни рад. Школа има 62 рачунара, који су умрежени и преко adsl везе имају приступ интернету, од којих су 28 доступна студентима за свакодневно коришћење у изради семинарских и дипломских радова у просторији од 30 m².

Склопљен је уговор са Orion telecom којим је цела Школа покривена бежичним интернетом великог протока. На тај начин је студентима омогућен константан приступ интернету, уз заштитну шифру.

Рачунарски центар је помоћна јединица за реализацију научно-наставног процеса у Школи и обезбеђује квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже Школе, приступ Интернету и е-mail сервис свим регистрованим корисницима из реда студената, наставника, сарадника и ненаставног особља. Рачунарски центар намењен је студентима

свих студијских програма.

Школа годишњим финансијским планом утврђује висину финансијских средстава намењених развоју Рачунског центра и унапређењу локалне мреже.

9.10 Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, и студентска читаоница, смештене су у одговарајућем делу зграде.

Студентска читаоница и интернет клуб, у оквиру библиотеке, опремљена је пратећом информатичком опремом што омогућава приступ електронским базама података и наставном материјалу.

Студенти Школе могу користити интернет клуб сваког радног дана. На располагању је 28 рачунара са интернет он-лине конекцијом.

Коришћење библиотеке и приступ њеном комплентном фонду обезбеђен је у складу са прописаним стандардима.

Просторни ресурси обезбеђују коришћење библиотеке и студентских читаоница у две смене према броју студената на студијском програму *ОСС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* и прописима о потребној бруто површини датим у Стандарду 10 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Табела 10.1.

Студијски програм *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* испуњава захтеве Стандарда 9, што потврђују следећи подаци:

Школа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима сву релевантну литературу, по наставним предметима, која се може пронаћи у библиотеци Школе.

Настава из сваког предмета на студијском програму *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени и доступни студентима у библиотеци Школе.

Школа поступа по *Правилнику о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности*, којим су утврђени задаци, услови рада и организација издавања уџбеника и других публикација у Школи, а која обухвата издавање, штампање и дистрибуцију публикација.

Школа на годишњем нивоу врши вредновање квалитета уџбеника путем анонимног анкетања студената, а у складу са Правилником о самовредновању установе и студијских програма, као и Акционим планом за спровођење стратегије за обезбеђење квалитета Школе.

Школа има библиотеку са читаоницом и интернет клубом. Библиотека је опремљена потребним уџбеницима и осталом литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном, научноистраживачком и уметничком раду.

Школа на годишњем нивоу унапређује структуру и обим библиотечког фонда у складу са Правилником о самовредновању установе и студијских програма, као и Акционим планом за спровођење стратегије за обезбеђење квалитета Школе.

Број запослених у библиотеци, читаоници и рачунарском центру Школе усклађен је са Стандардом 7 Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа.

Стручност и професионалност запослених у библиотеци, читаоници и рачунарском центру

се континуирано прати, оцењује и унапређује путем анонимног анкетирања студента студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*.

Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и електронског материјала, студентска читаоница, интернет клуб и рачунарски центар доступни су свим студентима *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*, а њихово коришћење је прилагођено и за студенте са посебним потребама.

Анализа стандарда 9 SWOT методом:

Анализа слабости и повољних елемената квалитета наставника и сарадника, обављена методом SWOT анализе, дата је у следећој табели.

Предности	Слабости
Издавачка делатност регулисана је Правилником о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности. +++	Недовољна покривеност предмета литературом чији су аутори предметни наставници. ++
Доступност неопходних уџбеника и учила пре почетка наставе. +++	Смањена мотивисаност студената за процесе анкетирања о покривености предмета одговарајућом литературом. ++
Покривеност предмета релевантном литературом. ++	Смањена мотивисаност студената за процесе анкетирања о вредновању квалитета уџбеника. ++
Опремљеност библиотеке, интернет клуба информатичким ресурсима. ++	Смањена мотивисаност студената за процесе анкетирања о опремљености и раду библиотеке. ++
Стручност и бројност запослених у библиотеци, интернет клубу и рачунарском центру. ++	
Радно време библиотеке и интернет клуба. ++	
Могућности	Опасности
Унапређивање критеријума оцењивања рада библиотеке, интернет клуба и рачунарског центра. ++	Недовољна свест већег броја студената о значају библиотеке и интернет клуба у процесу успешне реализације студијских програма и циљева установе. ++
Константно унапређивање професионалног односа запослених у библиотеци и интернет клубу према студентима. ++	
Програми едукације студената у стицању вештина претраживања електронских база података (COBISS) +++	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

Мотивисати предметне наставнике на писање уџбеника.

Повећати библиотечки фонд из области здравствено-санитарне заштите и безбедности у радној и животној средини.

Унапредити сарадњу са Народном библиотеком Србије.

Обучити студенте за претраживање електронски релевантне литературе, кроз курсеве у који су укључени запослени у библиотеци и интернет клубу, чиме би се повећала мотивисаност и заинтересованост студената за коришћење других наставних материјала и литературе.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

[Врати се на садржај](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Упутства за примену стандарда 10:

10.1 Надлежности и одговорности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, Студентског парламента и стручних служби као ненаставне подршке реализацији наставног процеса, дефинисане су Статутом и другим општим актима Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“ у Београду (даље: Школа), у складу са законом. Правилником о организацији и систематизацији послова у Школи, ближе се уређује организација рада и систематизација послова и радних задатака.

Орган управљања Школе је Савет. Број чланова Савета је непаран и чине га представници Школе, студената и оснивача. Савет има 11 чланова. Од укупног броја чланова Савета, представници Школе чине 7 чланова и то 5 чланова из реда наставника и 2 члана из реда ненаставног особља, затим представници оснивача 3 члана, и представници студената 1 члан.

Представници Школе у Савету бирају се из реда запослених, тајним гласањем. Представници Школе бирају се на предлог Наставно-стручног већа и директора. Представнике оснивача именују оснивачи. Представнике студената бира Студентски парламент, тајним гласањем.

Председник Савета бира се из реда представника Школе.

Орган пословођења Школе је Директор. Директор се бира из реда наставника Школе који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време. Директор се бира на период од три године са могућношћу једног узастопног избора. Директора бира и разрешава Савет Школе.

Стручни орган Школе је Наставно –стручно веће кога чине сви наставници који су у радном односу у Школи. Наставно-стручно веће одлучује о питањима од интереса за реализацију наставе. Радом Наставно-стручног већа председава директор Школе.

Студентски парламент је орган Школе који се организује ради заштите права и интереса студената. Право да бирају и да буду бирани за члана студентског парламента имају сви студенти Школе уписани на студије у школској години у којој се бира студентски парламент.

10.2 Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.

Организација процеса радних активности се одвија по организационим јединицама:

1. Наставно– образовна јединица обавља делатност образовања у оквиру основних и специјалистичких студија.

Наставно-образовну јединицу чине сви учесници у наставном процесу.

Радом Наставно-образовне јединице руководи помоћник директора за наставу, односно

лице које овласти директор Школе.

2. Наставне базе за практичну наставу и стручну праксу су формиране на основу Уговора са здравственим центрима, организацијама и другим институцијама.

Настава се може изводити и изван седишта Школе у складу са чланом 57. Закона о високом образовању у високошколској јединици без својства правног лица коју Школа оснива према поступку из члана 23. Закона о високом образовању.

3. Развојно-истраживачка јединица бави се израдом пројеката, иновацијом знања, стручним образовањем и усавршавањем, трансфером технологија и др.

Развојно-истраживачку јединицу чине стручни тимови који учествују у одређеним активностима.

Радам Развојно-истраживачке јединице, руководи помоћник директора за наставу, односно лице које овласти директор Школе.

4. Секретаријат обавља правне, кадровске, опште послове, послове за потребе студија, финансијско - рачуноводствене и техничке послове.

Радам секретаријата руководи секретар, односно лице које овласти директор Школе.

Делокруг рада организационих јединица, као и њихова координација и контрола, утврђени су Статутом Школе и Правилником о организацији и систематизацији послова.

10.3 Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се:

- систематским праћењем, контролом и извештавањем о раду запослених у службама,
- предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима,
- редовним оцењивањем квалитета рада органа пословођења и служби, и
- унапређивањем радних способности ненаставних радника.

Стандарди и начини и поступци обезбеђења квалитета управљања, пословођења и ненаставне подршке регулисани су Правилником о самовредновању установе и студијских програма, као и Поступком за обезбеђење квалитета у процесу управљања, ПО-03.

Директор Школе, као и остала лица са извршном одговорношћу, своју опредељеност за успостављање, примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз:

- јасно утврђену политику развоја, усклађену са визијом и мисијом Школе,
- утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања,
- опредељеност ка потпуном задовољењу захтева корисника услуга, и
- стално периодично преиспитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефективности и ефикасности.

10.4 Квалитет управљања Школом обезбеђује се редовном провером поступања.

Чланови Савета једном годишње подносе извештај о раду оснивачима.

Директор као орган пословођења одговара Савету за законитост свог и рада Школе у

целини и може због незаконитости бити разрешен по процедури коју регулише Статут.

Контролу квалитета рада ненаставних радника врши директор на основу корективних мера за унапређење квалитета управљања Школом и квалитета ненаставне подршке, које предлаже Комисија за осигурање и контролу квалитета.

10.5 Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се у складу са Законом о раду и општим актима Школе, и доступни су јавности.

Ради заснивања радног односа са ненастаним радницима, Школа утврђује прецизне критеријуме за избор, а може спровести јавни конкурс, како би обезбедио пријем најквалитетнијих кадрова.

У процесу избора из претходног става овог члана спроводе се: ужи избор, интервју и коначни избор.

По закључивању уговора о раду, надређени уводи новог запосленог у посао.

Напредовање запослених зависно је од рада и резултата рада, и регулисано је Правилником о раду.

Сваки запослени у Школи има свој персонални досије, у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама и др.

10.6 Рад органа пословођења и служби Школе оцењују наставници, сарадници, ненаставни радници и студенти Школе.

Комисија за осигурање и контролу квалитета врши редовно годишње анкетирање наставника, сарадника, студената и ненаставног особља, како би се утврдило њихово мишљење о квалитету рада органа пословођења и школских служби, спроводи анкету и припрема извештај о резултатима анкете. Анкетирањем се посебно оцењује професионални однос ненаставног особља према студентима.

Резултати анкете о квалитету рада стручних служби, дати су у Прилогу 10.2 овог Извештаја.

На основу годишњих извештаја о самовредновању рада школе и студијских програма, самовредновању од стране запослених и самовредновању педагошког рада наставника, уочавају се постојеће слабости у конкретним областима обезбеђења квалитета и предузимају мере за њихово отклањање. Корективне активности за унапређење квалитета управљања Школом и квалитета ненаставне подршке спроводи директор на предлог Комисије за осигурање и контролу квалитета.

10.7 Школа је обезбедила довољан број ненаставног особља у складу са Стандардом за акредитацију високошколских установа, и то: Секретара - дипломираног правника, за информационе системе лице са високим образовањем, библиотекара са високим образовањем, студентску службу.

Стручне, административне, техничке и помоћне послове, укључујући и реализацију лабораторијских вежби са студентима, у Школи обављају лица која испуњавају услове предвиђене актом о систематизацији послова.

Број и квалификација запослених у ненаставној подршци дата је у [Табели 10.1](#).

10.8 Школа подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврсности, на развијање професионалног односа према корисницима услуга и др. Средства за ове намене предвиђају се годишњим финансијским планом, а обезбеђују се из сопствених средстава.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената квалитета управљања и ненаставне подршке обављена методом SWOT анализе, дата је у следећој табели.

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
➤ Статутом Школе дефинисана је надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа +++ ➤ Организационе структуре и њихов делокруг рада је дефинисан Статутом и правилницима +++ ➤ Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење спроводи се редовно, доследно и у складу са општим актима Школе ++ ➤ Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење спроводи се редовно, доследно и у складу са Правилницима +++	➤ Услови за напредовање ненаставног особља нису прецизно дефинисани +++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
➤ Информисаност и обученост запослених о спровођењу политике квалитета ++ ➤ Квалитетнији рад ненаставног особља због напредовања најбољих радника ++	➤ Недовољна заинтересованост већине запослених и студената за стратегију и политику квалитета, због недовољне информисаности и обучености ++

Анализа и процена стандарда

Школа испуњава захтеве стандарда 10, јер:

- Има дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа као и дефинисану организациону структуру;
- Редовно се спроводи праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;
- Редовно се спроводи праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- Број и стручна спрема ненаставног особља у складу је са националним Стандардима за акредитацију
- Постоје услови за напредовање ненаставног особља.

Предлог мера и активности на унапређењу квалитета

- Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање ненаставног особља;
- Унапређење транспарентности пословања;
- Наставити са континуираним усавршавањем и образовањем управљачког и ненаставног особља у функцији ефикаснијег пословања и повећања степена задовољства студената;
- Интензивирати рад на примени и развоју информационог система, пре свега имајући у виду потребу интеграције пословних процеса и употребе података на више места;
- Унапредити организацију и систематизацију послова на такав начин да се унапреди међусобна сарадња између организационих делова и прецизира одговорност и овлашћења сваког руководиоца и извршиоца појединих активности, као и механизми ефикасније сарадње

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

[Врати се на садржај](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис:

Висока здравствено санитарна школа струковних студија „Висан“ поседује простор и опрему одговарајућег обима и структуре, односно располаже квалитетном инфраструктуром потребном за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

11.1 Висока здравствено - санитарна школа струковних студија „Висан“ ради у просторијама укупне површине од 5461 м². Школа се налази у Београду, улица Тошин бунар 7а и улици Јернеја Копитара бб укупне површине 834 м², што је констатовано и у Дозволи за рад, број 612-00-883/2007-04 од 21.08.2007. године. Школа простор користи на основу Уговора о оснивању школе број 1/2005 од 23.04.2005. године. Школска зграда у улици Тошин бунар 7а је грађена од чврстог материјала и поседује приземље, спрат и поткровље. Простор сачињавају учионице, лабораторије, кабинети за стручну наставу и два амфитеатара, површине 480 м². Зграда у улици Јернеја Копитара бб је површине 354 м² корисне површине. Поред две канцеларија поседује амфитеатар, један кабинет, и простор за стручне службе. Део дворишта чине спортски терени намењени студентима и запосленим радницима. Школа је опремљена намештајем који је функционалан, једноставан и задовољава хигијенско-санитарне, као и ортопедске захтеве и потребе студената.

Уговором о коришћењу простора и опреме од 30.04.2008. бр.13-1/08 са Домом здравља Нови Београд, школа користи два амфитеатра површине 440м², учионица површине 120м², што укупно чини 560м².

Анексом 1 Уговора о пословно-техничкој сарадњи од 20.11.2012. године бр.104/12 са КБЦ Земун, школа користи салу површине 200 м² и учионицу површине 80м².

Уговором о коришћењу простора и опреме од 01.07.2008. бр.19-20/08 са ЈКП Градска чистоћа, школа користи учионицу површине 227 м².

Уговором о пословно-техничкој сарадњи од 17.02.2016. године бр.07-02/16-01 са Клиничко-болничким центром "Звездара", школа користи два амфитеатра и учионицу укупне површине 1500 м².

Уговором о пословно-техничкој сарадњи од 19.04.2016. године бр. 07-05/16-01 са Институтом за ортопедско-хируршке болести "Бањица", школа користи амфитеатар површине 350 м².

Уговорима о пословно-техничкој сарадњи од 19.05.2016. године, бр. 07-06/16-01, од 10.05.2017. године, бр. 07-01/17-01, од 07.05.2018. године, бр. 07-04/18-01, од 15.04.2019. године, бр. 07-01/19-01, од 14.04.2020. године, бр. 07-01/20-01, од 14.04.2021. године, бр. 07-08/21-01 и од 14.04.2022. године, бр. 07-01/22-01, са Домом здравља Вождовац, школа користи учионицу површине 150 м².

Уговором о пословно-техничкој сарадњи од 08.06.2016.године бр.07-07/16-01 са Домом здравља Обреновац, школа користи учионицу површине 100 м².

Уговором пословно-техничкој сарадњи од 09.06.2016.године бр.07-08/16-01 са

Клиником за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, школа користи амфитеатар површине 200м² и простор библиотеке површине 60м².

Уговорима о пословно-техничкој сарадњи од 07.07.2016.године, бр.07-12-01/16-01, од 01.07.2020. године, бр. 07-03/20-01, од 21.09.2021. године, бр. 07-11/21-01, са Домом здравља Земун, школа користи велику салу површине 1000м² и салу површине 70м².

Уговором пословно-техничкој сарадњи од 25.10.2016.године бр.07-17/16-01 са Домом здравља Палилула, школа користи салу површине 130м².

Школа располаже са простором за извођење наставе на свим студијским програмима у укупној површини од 5276 м² и може га користити у две смене.

С обзиром на број студијских програма и плана развоја Школе, у складу са регистрованом делатношћу Школе дефинисане општим актима Школе и законом, у наредном периоду планира се закуп, односно изградња наменског простора за Школу.

Реализација највећег дела вежби и стручне праксе обавља се у вежбаоницама у Школи, релевантним наставним базама, здравственим и социјалним установама, као и стручним институцијама и јавним установама.

За реализацију програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер Школа има закључене уговоре о пословно-техничкој сарадњи са следећим наставним базама:

- Градски завод за јавно здравље, Булевар Деспота Стефана 54, Београд
- Клинички центар Србије, Пастерова 2, Београд
- Војно-медицинска академија, Црнотравска 17, Београд
- ЈКП „Градска чистоћа“, Мије Ковачевића 4, Београд
- ЈКП Београдски водовод и канализација, Кнеза Милоша 27, Београд
- Друштво за санитарну и еколошку заштиту „Висан“, Тошин бунар 7а, Земун
- ЈКП „Зеленило „Београд“, Сурчински пут 2. Београд
- Клиничко- болнички центар Земун, Вукова 9, Земун
- Клиничко- болнички центар „Звездара“, Димитрија Туцовића 161, Београд
- Дом здравља Нови Београд, Гоце Делчева 30, Нови Београд
- Дом здравља Вождовац, Устаничка 16, Београд
- Завод за ДДД „Висан“, Јернеја Копитара бб, Земун-Београд
- Биохемијска лабораторија „101 лаб“, Димитрија Туцовића 154, Београд

План акредитације Школе предвиђа **917** студента на свим годинама студијских програма Школе, тако да је простор за извођење наставе адекватан. Школа има библиотечки простор и читаоницу и у седишту и ван седишта установе.

Школа обезбеђује адекватан простор за административне послове (просторије за потребе рачуноводства, секретаријата, студентске службе и архиве). У Школи је обезбеђен простор за рад студентске организације.

Коришћени простор је унутар објеката који имају потребне грађевинске и употребне дозволе и задовољава адекватне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове.

Школа има потребну техничку опрему за савремено извођење наставе у складу са потребама студијског програма који се реализују у установи и високошколској јединици.

Коришћење опреме је усаглашено са здравственим и сигурносним стандардима о чему су студенти информисани.

Укупан број студената у Установи на свим студијским програмима је 917.

Школа је обезбедила простор по студенту $5461/917 = 5,96 \text{ m}^2$, што задовољава критеријум од минимум 2 m^2 за извођење наставе по сменама (за рад у две смене).

5461 / 917 СТУДЕНАТА = 5,96 m².

Наведени простор омогућује несметано извођење наставе на студијским програмима који се реализују у Школи. Укупна површина је сасвим довољна за испуњавање захтева стандарда за неопходних 2 m^2 по студенту који је прописан од стране Националног савета за високо образовање за рад у две смене.

За потребе реализације и несметано извођење наставе, према броју студената, у две смене, на *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* од укупног простора Школе користи се 5276 m^2 .

Листа просторија са површином у Установи, у којој се изводи настава на студијском програму *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* дата је у акредитацији у Стандарду 10 - Табела 10.1.

Школа има простор за студентски парламент површине 60 m^2 .

Школа континуирано модернизује опрему у складу са достигнућима науке, технологије и образовања.

11.2 Школа поседује одговарајућу вредну и савремену техничку опрему (рачунарску мрежу, сервере, рачунарске лабораторије, принт-центар, школске верзије софтвера, бежичну интернет мрежу), као и одговарајући библиотечки фонд.

Школа поседује неопходну опрему за извођење наставе на првом нивоу студија у области медицине.

Уговорима о пословно-техничкој сарадњи са здравственим установама, привредним и пословним системима, установама и организацијама регулисано је обављање лабораторијских вежби и праксе за студенте. Поред тога, Школа је обезбедила већи лабораторијски простор који је намењен искључиво за практичну наставу. Школа располаже са три лабораторије површине 62 m^2 и 26 радних места и кабинетом за хемију.

Школа располаже информационом опремом која је неопходна за студирање и истраживачки и стручни рад. Школа има 62 рачунара, који су умрежени и преко adsl везе имају приступ интернету, од којих су 28 доступна студентима за свакодневно коришћење у изради семинарских и дипломских радова.

Склопљен је уговор са Orion telecom којим је цела Школа покривена бежичним интернетом великог протока. На тај начин је студентима омогућен константан приступ интернету, уз заштитну шифру.

Библиотека заузима простор од 20 метара квадратних у улици Тошин бунар 7а и 50 метара квадратних у Јернеја Копитара бб са скриптарницом.

Техничку грађу библиотеке чине CD, DVD, PowerPoint презентације. Фонд је компјутерски обрађен и биће перманентно увећаван новим издањима уџбеника и стручне литературе.

Студентима је омогућено коришћење библиотеке и у наставним базама као што су ВМА,

КБЦ Земун, Звездара, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић".

Студентски парламент има на располагању простор од 60 метара квадратних.

За сваког студента на студијском програму обезбеђено је место у амфитеатру, учионици и компјутерској учионици по сменама. Амфитеатар и слушаонице опремљене су клупама и подлогама за писање, таблом, осветљене су и адекватно озвучене. Све вежбаонице опремљене су таблама, потребним бројем столова и столица, паноима за излагалагање студентских радова, као и савременом техничком опремом неопходном за извођење наставе. Амфитеатар и слушаонице опремљене су пројекционим платнима, рачунаром и видео бимом.

Листа опреме у Школи, које користе студенти студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер*, дата је у Стандарду 10 акредитације *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* - Табела 10.2.

Школа има 62 рачунара, који су умрежени и преко adsl везе имају приступ интернету, од којих су 28 доступна студентима за свакодневно коришћење у изради семинарских и дипломских радова у просторији од 30 м². Школа поседује 2 сервера, 10 видеобимова, 10 штампача и 9 скенера, 3 полупрофесионална канцеларијска мултифункционална уређаја, 2 копир апарата и другу опрему.

Сваки амфитеатар и слушаонице су опремљени рачунарима и пратећом опремом за мултимедијално извођење наставе. Школа поседује паметне табле.

11.3 Школа је посвећена сталном усклађивању простора и опреме са потребама процеса одвијања наставе, кроз адаптирање унутрашњег простора, обнављање мобилијара, све у циљу да се студентима али и запосленима у школи пружи максимални услови за одвијање радног процеса и студирање. У претходном периоду Школа је обезбедила већи лабораторијски простор, намењен искључиво за практичну наставу, тако да студенти сада имају на располагању три лабораторије површине 62 м² и 26 радних места, као и кабинет за хемију.

11.4 Студентима и запосленима на Школи је омогућен сталан и неометан приступ актуелним информацијама у електронском облику од значаја за усавршавање постојећих и стицање нових знања и вештина, односно у научно-образовне сврхе, што се постиже поседовањем довољног броја рачунара у кабинетима за потребе наставног особља, у амфитеатру и слушаоницама за потребе реализације наставе и вежби, у читаоници библиотеке, као и чињеницом да су просторије школе добро покривене Wi-fi сигналом.

Студентима *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* и наставном особљу је омогућен приступ монографским и серијским публикацијама и ван школе и то преко сервиса Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић".

11.5 Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“, осим опремљених слушаоница, поседује и посебну просторију са одговарајућом савременом опремом-уређајима за фотокопирање (црно-бела и колор техника), штампање, скенирање и нарезивање CD и DVD материјала за потребе наставног особља и студената, у циљу несметаног одвијања предавања, вежби и испита.

Анализа стандарда 11 методом SWOT анализе:

Анализа слабости и повољних елемената квалитета простора и опреме обављена методом SWOT анализе, дата је у следећој табели.

Предности	Слабости
Школа поседује простор у одговарајућем обиму и одговарајуће структуре +++ Школа поседује опрему у одговарајућем обиму и одговарајуће структуре +++ Школа располаже квалитетном инфраструктуром потребном за реализацију наставе +++ Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе и усклађена је са укупним бројем студената +++ Врхунска обученост ненаставног особља у коришћењу и одржавању простора и опреме +++ Посвећеност наставног особља да максимално искористе адекватну информатичку инфраструктуру и простор у реализацији наставе +++	Потребно је повећање капацитета рачунарске учионице.
Могућности	Опасности
Развијање лабораторија и кабинета у самој Школи који би поред наставног процеса били искоришћени и за стручно усавршавање наставника+++ Могућност проширења здравствене делатности Школе++ Спровођење електронског учења и учења на даљину++	Опасност од застаревања информатичке инфраструктуре и друге техничке опреме +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

У циљу одржавања али и унапређења достигнутог високог нивоа квалитета простора, информатичке и остале техничке опреме, предлажу се следеће активности од стране Школе:

- редовно текуће и инвестиционо одржавање простора
- редовно одржавање информатичке и остале техничке опреме

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1.](#) Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

[Табела 11.2.](#) Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

[Табела 11.3.](#) Наставно-научне и стручне базе

[Врати се на садржај](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Упутства за примену стандарда 13:

13.1 Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ обезбеђује посебну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, у оквиру рада Студентског парламента и студентских представника у Савету школе, учешћем у раду Наставно-стручног већа и Комисији за осигурање и контролу квалитета.

Студенти су укључени у процес оцењивања квалитета по свим тачкама Стандарда квалитета и то:

- Радом у Савету школе и Комисији за осигурање и контролу квалитета преко свог представника
- Оцењивањем свих процеса у Високој школи путем анкете
- Анализи резултата оцењивања квалитета и предузимању корективних мера и мера за побољшање, радом у органима Школе

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о раду студентског парламента Школа је омогућила студентима *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* организовање и деловање путем Студентског парламента и одлучивање кроз учешће својих представника у Савету Школе, Наставно-стручном већу, Комисији за осигурање и контролу квалитета, Дисциплинској комисији.

Студентски парламент чине представници најмање по једног студената са сваког студијског програма који се реализује у Школи. Студенти студијског програма *ССС Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер* имају једног представника у Студентском парламенту.

Учешће студената у раду наведених тела регулисано је Статутом Школе, Стратегијом за обезбеђење квалитета и Правилником о самовредновању установе и студијских програма. Дефинисане су мере које студенти, као субјекти обезбеђења квалитета, спроводе, као и начини делегирања и мандати у телима Школе.

Преко Студентског парламента или лично, обично у групама, студенти се повремено обраћају директно директору Школе и помоћнику директора за наставу, указујући на проблеме у наставном процесу и захтевајући иницијативу директора да се одређени проблеми реше. Брза реакција Школе и решавање већине проблема су најбољи доказ студентима да је од значаја отворено исказивање њиховог мишљења, што је током година ојачало поверење студената.

Студенти Школе су преко парламентарних представника укључени у рад Студентске конференције академија струковних студија Србије, чиме је на институционализован начин омогућена интеракција са студентима са других високошколских установа Републике Србије.

13.2 Преко својих представника у Савету и Комисији за осигурање и контролу квалитета, студенти дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

13.3 Значајна улога студената у обезбеђењу квалитета остварује се кроз анкетирање студената о квалитету установе, студијских програма, наставе, оцењивања и услова рада. Оцена педагошког рада наставника и сарадника базира се искључиво на оцени добијеној на основу спроведених студентских анкета. Извештаји о спроведеним анкетама међу студентима, саставни су елемент извештаја о самовредновању. Анкетирање студената врши се у складу са одредбама Правилника о студентском вредновању квалитета студија и Правилника о самовредновању установе и студијских програма. Уложен је значајан напор да се подигне свест студената о значају анкетирања како би се избегло пасивно попуњавање анкетних образаца и добила реална слика о ставовима студената. Сви подаци који проистичу из анкетирања студената предмет су исцрпне анализе на седницама Комисије за осигурање и контролу квалитета, и Савета и доступни су јавности.

За елементе стандарда рада Школе који су приликом анкетирања добили ниску просечну оцену, разматрају се могући узроци недовољно квалитетног рада, и усваја се предлог корективних мера.

13.4 Студенти су активно укључени да процењују и дају предлоге за осавремењавање студијских програма и стручне праксе. У оквиру делокруга рада појединих комисија студенти активно учествују у реализацији конкретних задатака, указују на проблеме везане за извођење наставног процеса, дају предлоге за унапређење квалитета наставног процеса, учествују у организацији студентских анкета, анализи добијених резултата и предлагању конкретних мера у решавању појединих проблема. Посредством својих представника у Наставно-стручном већу и Савету Школе студенти учествују у доношењу одлука у вези развоја и унапређења квалитета студијских програма, курикулума и унапређењу и имплементацији стратегије, стандарда и процедура обезбеђења квалитета.

Поред улоге у институцијама Школе, Студентски парламент је активан на организовању и координацији студентске истраживачке делатности, учешћу у пројектима од значаја за интересе студената, остваривање различитих облика сарадње са студентским и другим високообразовним институцијама у земљи и иностранству, афирмацији знања и науке, организовање културних и забавних манифестација и подстицање студената на ангажовање по питањима од ширег друштвеног значаја (екологија, хуманитарни рад).

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената улоге студената у самовредновању и провери квалитета обављена методом SWOT анализе, дата је у следећој табели.

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
➤ Студенти су активни учесници у телима за обезбеђење квалитета +++ ➤ Активно учешће студената у процесу самовредновања и оцењивања квалитета даје реалнију слику квалитета Школе и формирању предлога корективних мера у случају недовољне испуњености стандарда квалитета +++ ➤ Анкетирање студената се одвија редовно +++	➤ Још увек незаинтересованост велике групе студената да квалитетно учествује у активностима везаним за подизање квалитета наставног процеса (анкетирање се сматра обавезом, а не потребом) ++ ➤ Незаинтересованост већине студената да учествују у раду Студентског парламента ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
➤ Стимулисање укључивања студената у процесе побољшања квалитета ++ ➤ Размена студената са другим високошколским установама у циљу размене искустава о улози студената у управљању високошколским установама ++	➤ Незадовољство студената предузетим активностима у циљу побољшања квалитета наставног процеса на основу резултата самовредновања што резултира смањењем броја студената који се укључују у процес самовредновања. +++

Анализа и процена стандарда

Школа испуњава захтеве стандарда 13, јер:

- Обезбеђено је учешће студената у телима за обезбеђење квалитета и самовредновању;
- Школа редовно спроводи студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе и ненаставне подршке.

Предлог мера и активности на унапређењу квалитета

- На основу евалуације спроведених анкета потребно је уважити предлоге студената путем отворених питања и допунити анкете додатним питањима или их модификовати током процеса евалуације.
- Спровести едукацију студената, нарочито на првој години студија, о предностима и значају њиховог активног учествовања у раду стручних тела Школе;
- Активирати најквалитетније студенте да узму учешће у раду парламента
- Подстицати студенте на иницијативу у предлагању мера побољшања квалитета

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1.](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Прилог 13.2.](#) Анкете студената

[Прилог 13.3.](#) Извештаји са састанака Комисије за осигурање и контролу квалитета и Студентског парламента

[Врати се на садржај](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Упутства за примену стандарда 14:

14.1 Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Имајући у виду значај примене процеса управљања квалитетом у области високог образовања, Школа је кренула у правцу развоја сопствене стратегије управљања квалитетом са циљем унапређења перформанси у свим својим наставним и ваннаставним активностима.

Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе.

У оквиру своје делатности Школа врши планирање свих облика образовних, научних, истраживачких и стручних активности и контролу постигнутих резултата. Планирање се врши на основу детаљне анализе релевантних унутрашњих и спољашњих чинилаца, а засновано је на систематичном и сталном прикупљању података и њиховој стручној анализи.

Анализа рада субјеката обезбеђења квалитета показала је да постоји континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета.

Након прве акредитације 2007. године, и четири године рада са акредитованом Установом и студијским програмима, уследило је 2011. године Самовредновање школе и обилазак школе од стране КАПК. Након посете школе и разговора са представницима школе на КАПК усвојен је Извештај о Спољашњој провери осигурања квалитета Високе здравствено-санитарне школе струковних студија „Висан“ у Београду број 612-00-311/2011-04 од 06.04.2012. године.

Наведени позитивни Извештај је био основа да се акредитује Установа и студијски програми, Уверењем број 612-00-00151/2012-04 од 23.04.2012. године.

За следећи трогодишњи период, Комисија за осигурање и контролу квалитета спровела процедуру за проверу квалитета студијског програма и у јуну 2015. године припремила Извештај о самовредновању установе и студијског програма који је обухватио период од школске 2011/12 до школске 2013/14. Извештаје о самоевалуацији је прихватило Наставно веће и они су јавно изложени на интернет презентацији школе.

На основу Одлуке о роковима предаје документације за акредитацију и спољашњу проверу квалитета коју је Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства просвете, науке и технолошког развоја усвојила 11.09.2015. године и истакла на интернет

презентацији КАПК, директор Школе је 06.11.2015. година наложио Комисији за осигурање и контролу квалитета Високе здравствено-санитарне школе струковних студија "Висан" да припреми ванредан Извештај о самовредновању који обухвата школску 2014/15 годину.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства просвете разматрала је Извештаје о самовредновању за период 2011-14 године и за 2014/15 годину у оквиру редовног поступка поновне акредитације високошколске установе и није упућена ниједна примедба.

Висока здравствено-санитарна школа струковних студија „Висан“ је, по трећи пут у редовном поступку, 05.05.2017. године добила Уверење о акредитацији високошколске установе, број 612-00-03388/2016-06.

Комисија за осигурање и контролу квалитета припремила је Извештај који обухвата анализу квалитета установе и студијских програма Високе здравствено-санитарне школе струковних студија "Висан" за период који обухвата школску 2014/15, 2015/16 и 2016/17 годину.

- Током 2020. године Школа је иновирала Стандарде и поступке за обезбеђење и унапређење квалитета установе и студијских програма и јавно их објавила на својој интернет презентацији:
Стратегија обезбеђења квалитета
Субјекти и мере обезбеђења квалитета
Начини за обезбеђење квалитета
Поступак за обезбеђење квалитета образовног процеса
Поступак за обезбеђење квалитета потребних ресурса
Поступак за обезбеђење квалитета у процесу управљања
Поступак за обезбеђење квалитета оцењивања
Правилник о самовредновању установе и студијских програма
Правилник о студентском вредновању квалитета студија
Политика контроле квалитета
- **Комисија за осигурање и контролу квалитета је спровела процедуру за проверу квалитета установе и студијских програма и припремила Извештај о самовредновању установе и студијских програма.** Извештај о самоевалуацији је прихватило Наставно-стручно веће и он је јавно изложен на веб-сајту школе. Извештај обухвата анализу квалитета рада Високе здравствено-санитарне школе струковних студија "Висан" и студијских програма за период који обухвата школску 2017/18, 2018/19 и 2019/20. годину.
- **Комисија за осигурање и контролу квалитета је спровела процедуру за проверу квалитета установе и студијских програма и припремила Извештај о самовредновању установе и студијских програма.** Извештај обухвата анализу квалитета рада Високе здравствено-санитарне школе струковних студија "Висан" и студијских програма за период који обухвата школску 2020/21 и 2021/22. годину.
- **Комисија за осигурање и контролу квалитета је спровела поступак самовредновања студијског програма СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ**

САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ИНЖЕЊЕР Високе здравствено- санитарне школе струковних студија „Висан“ за период од претходне 3 године (2019-2022.), у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање, на седници одржаној 25.02.2019. године. Комисија за осигурање и контролу квалитета је припремила Извештај о самовредновању студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер који је усвојен од стране Наставно-стручног већа.

14.2 Школа континуирано и систематски прикупља потребне податке о обезбеђењу квалитета, врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета најмање једном годишње, а генерално једном у три године. Школа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

14.3 Школа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената. Изјава послодавца о задовољству стеченим квалификацијама студената дата је у [Прилогу 4.2.](#) Поред писаних изјава, обављен је и велики број формалних и неформалних разговора са представницима наставних база школе које и јесу најчешћи послодавци дипломираних студената. Сви испитивани послодавци исказали су велико задовољство стеченим квалификацијама студената.

14.4 У оквиру сарадње са другим високошколским установама Школа обезбеђује податке потребне за упоређивање у погледу квалитета, што има директног утицаја на унапређивање квалитета и стратешко позиционирање Школе у односу на своје окружење. Кроз програме међународне сарадње Школа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета. У циљу унапређења студијског програма и достизања међународне усаглашености, Школа је у претходном периоду развила међународну сарадњу. Наставници и сарадници школе на међународним конференцијама размењују искуства из области стручног рада, истраживања, наставе и размене студената унапређења научног и наставног процеса. Размена студената се огледа у обављању стручне праксе у здравственим институцијама Европе као и њихових студената у нашој земљи.

Школа је од јануара 2012. године званично члан Европске мреже високих школа за школовање медицинских сестара (European Network Module, ENM), а од септембра 2016. Европске мреже високих школа за школовање физиотерапеута (ENPHE). Школа као члан Високих школа Европе (ENM) има могућности за успостављање стручне и професионалне сарадње, развијање нових истраживачких активности и стално их унапређује по принципима Болоњског процеса. Школа интензивно стручно сарађује са:

- Berner Bildungszentrum Pflege, Bern, Switzerland;
- Inštitut za sanitarno inženirstvo, Ljubljana, Slovenia;
- College of Health Care Izola, University of Primorska, Izola, Slovenia;
- Free University Varna Cernorizec Hrabar, Bulgaria;

- University of Brighton, School of Nursing and Midwifery, United Kingdom.

У оквиру међународне сарадње унутар Европске мреже високих школа за школовање медицинских сестара и физиотерапеута, Школа је била домаћин студентима из Шпаније, Белгије, Швајцарске, Румуније, Норвешке, Шведске и др.

14.5 Статутом Школе и Правилником о самовредновању установе и студијских програма, предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, најмање једном у три године, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Школа спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене стратегије и поступке за обезбеђење квалитета и постигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета. Периодично самовредновање и проверу нивоа квалитета стандарда обавља Комисија за осигурање и контролу квалитета, на начин предвиђеним правилником. Комисија за осигурање и контролу квалитета саставља, најмање једном у четири године, јединствени извештај о испуњености свих прописаних стандарда квалитета школе-Извештај о самовредновању. Извештај о самовредновању разматра и усваја Наставно-стручно веће Школе.

Саставни део самовредновања чине и Извештаји о спроведеном анкетању студената студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер које се спроводи једном годишње, на крају летњег семестра.

14.6 Извештај о самовредновању учињен је доступним јавности објављивањем на интернет страници Школе и одштампан је.

Сви наставници, асистенти, сарадници у настави, ненаставни радници и студенти упознати су са успостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, предмет су разматрања Комисије за осигурање и контролу квалитета и Наставно-стручног већа Школе.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Анализа слабости и повољних елемената стандарда 14 обављена методом SWOT анализе, дата је у следећој табели:

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
➤ Установљен континуитет процеса праћења и унапређења квалитета +++ ➤ Донета сва документа и мере за обезбеђење квалитета у складу са законом и стандардима +++ ➤ Утврђене процедуре и поступци за периодичну проверу свих показатеља +++ ➤ Сва документа и извештаји су доступни јавности на интернет страници Школе +++	➤ Неажурност и немотивисаност појединих субјеката и студената за реализацију задатака ++ ➤ Лимитиране повратне информације о компетенцијама свршених студената од стране послодаваца и националне службе запошљавања +++ ➤ Недовољно се користе подаци контроле квалитета за планирање будућих активности +

МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
➤ Руководство заинтересовано за унапређење система квалитета+ ➤ Промоција културе квалитета и спровођење мера према усвојеним правилницима++ ➤ Користити веће кадровске и информатичке могућности у процесу контроле и испуњености стандарда квалитета+ ➤ Даља едукација и обука запослених и студената у поступку спровођења активности самовредновања+++ ➤ Искуства из реализованих Темпус пројеката+++	➤ Недовољно развијена административно- техничка подршка Комисији за осигурање и контролу квалитет ++ ➤ Недовољно развијена свест дела запослених и студената о значају квалитета рада у складу са Болоњским принципима ++

Анализа и процена стандарда

Школа је остварила циљеве и испунила захтеве постављене стандардом 14, јер:

- Доследно обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета, дефинисаних усвојеним документима: Стратегија обезбеђења квалитета, Политика контроле квалитета, Начини за обезбеђење квалитета, Правилник о самовредновању установе и студијских програма, Правилник о студентском вредновању квалитета студија, Поступак за обезбеђење квалитета образовног процеса, Поступак за обезбеђење квалитета оцењивања, Поступак за обезбеђење квалитета потребних ресурса, Поступак за обезбеђење квалитета у процесу управљања.
- Постоје организациони услови и инфраструктура за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.
- Обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца - свих значајних привредних субјектима и образовних установа у региону.
- У оквиру сарадње са другим високошколским установама Школа обезбеђује податке потребне за упоређивање у погледу квалитета, што има директног утицаја на унапређивање квалитета и стратешко позиционирање Школе у односу на своје окружење.
- Самовредновање се реализује по устаљеној периодици.
- Резултати евалуација и самовредновања су јавни и доступни свима, наставницима, сарадницима, студентима и јавности.

Предлог мера и активности на унапређењу квалитета

- Активнији рад на аплицирању за међународне пројекте, нарочито оне које се баве процесом побољшања квалитета наставе;
- Проналажење адекватних начина за стимулисање студената за квалитетније учешће у студентској анкети и запослених за учешће у поступцима обезбеђења квалитета;
- Обука запослених у Школи за учешће у процесу обезбеђења квалитета;
- Праћење и усклађивање са квалитетним страним наставним и истраживачким институцијама;
- Увођење информационог система као подршке спровођењу периодичних провера квалитета;

-
-
- Наставити улагање у простор и опрему.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

[Врати се на садржај](#)

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ МЕРА

На основу спроведеног процеса провере квалитета наставног процеса и услова рада, Комисија за осигурање и контролу квалитета закључује да су испуњени сви стандарди за поновну акредитацију студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер на Високој здравствено-санитарној школи струковних студија „Висан“.

Комисија сматра да треба додатно радити на унапређењу следећих параметара рада студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер:

- Наставити са непрекидним праћењем, анализирати и допуњавати Стратегију и истовремено спроводити политику обезбеђења квалитета на студијском програму.
- Наставити сарадњу са потенцијалним послодавцима, омогућити студентима приступ свим релевантним информацијама везаним за могућности запослења, признавања диплома односно интензивирати сарадњу са привредом региона и шире у циљу интензивирања трансфера знања и вештина од установе ка тржишту рада.
- Ускладити стандарде и поступке обезбеђења квалитета са стандардима развијених европских земаља.
- Наставити са добром праксом међународне сарадње. Развити програме размене студената и запослених кроз Erasmus+ програме.
- Повезивање са другим високошколским установама у земљи и региону са циљем размене искустава и уједначавања приступа проблематици обезбеђења и унапређења квалитета рада.
- Организовати додатну едукацију наставног особља о интерактивним облицима наставе и вештини комуникације.
- Обогаћивати структуру и обим библиотечког фонда сходно потребама студијског програма Специјалиста струковни санитарно-еколошки инжењер.
- Редовно иновирање информатичке опреме и остале техничке опреме пратећи трендове и најновија достигнућа у информатичкој делатности.
- На основу евалуације спроведених анкета потребно је уважити предлоге студената путем отворених питања и допунити анкете додатним питањима или их модификовати током процеса евалуације.
- Појачати активности у вези активног праћења, анализирања и учешћа у међународним пројектима, нарочито оним који се односе на унапређење квалитета наставе.

[Врати се на садржај](#)

Комисија за осигурање и контролу квалитета

Председник, проф. др Марко Војводић